

AHOJ!

Ledenbrief van de

**Vereniging Vrienden
Nederland - Tsjechië & Slowakije**

Nr. 108 MEI 1995

COLOFON

Bestuur:

A. Hoogstad voorzitter
Antoniuslaan 33, 3341 GA Hendrik Ido Ambacht
Tel. 01858-12603

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer secretaris
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag
Tel. en fax 070-3258679

A. den Boogert penningmeester
Postgiro rek.nr. 379543 t.n.v.
Ver. Vrienden Nederland-Tsjechie & Slowakije
Tel. en fax 010-4205581

G. Molenaar
C. Oostveen
G.P.A. Schöpping
Mevr. H. Sugito
J. Vrijhof
Mevr. M. v.d. Wijngaard

Redactie Ledenbrief:

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer tel. en fax 070-3258679
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag

Mevr. H. Sugito
Joh. Sugito
J.F.E. Wallin
J. Vrijhof

Ledenadministratie:

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag

GSM (Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse Muziek):

Hans Wallin (voorzitter) tel. 070-3278705
Prins Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam

Wim Brandse
Jacques de Coo

Afdelingen:

Amsterdam: K.L. Thio tel. 020-6791423
Rotterdam: A. den Boogert tel. 010-4205581
Den Haag: L.M.A. Marcus tel. 070-3683918

V.N.T.S.-Filmdienst:

K.L. Thio tel. 020-6791423
Van Baerlestraat 59, 1071 AR Amsterdam

Info Stedenbanden:

J.M. van Gastel tel. 070-3901190

Info Reisdienst:

A. Hoogstad tel. 01858-12603

NIEUWE LEDEN en DONATEURS

Wij heten u van harte welkom!

- 3/4 Fam. J.M. Koeman, Ursum
3/4 Mevr. M. Eshuis, Rotterdam
3/4 Fam. A. Worisek, Den Haag
9/4 Dhr. J.L. Iske, Zaandam
9/4 Fam. J. Meinardi, Groningen
11/4 Fam. D. van der Goot, Leeuwarden
11/4 Fam. M. van Soest, Amsterdam
12/4 Fam. J. Timmers, Rotterdam
19/4 Mevr. M. Heijne, Nižná, Slowakije
24/4 Stg. Vriendschapsband, Reeuwijk (Don.)

TSJECHIË en SLOWAKIJE

WANDELVAKANTIES

met Tsjechische en Slowaakse gidsen
9 dagen of 17 dagen
OF

Individuele WANDEL arrangementen

TOPO-Aktief

tel. 080 - 606 427

Postbus 1133, 6501 BC Nijmegen
2de Walstraat 73, Nijmegen

PRANEDA b.v.

Nijmegen

-

Nederland

IMPORT - EXPORT

Microweg 11
6545 CL NIJMEGEN

Tel.: 080-723525
Fax: 080-723535

VAN DE VOORZITTER

Nu u weer een nieuwe AHOJ in uw brievenbus hebt aangetroffen, die ter hand genomen en u - wat ik me overigens best kan voorstellen - mijn stukje niet overgeslagen hebt, wil ik allereerst een compliment maken aan allen die kopij inzonden, waardoor het mogelijk werd weer een aantrekkelijk nummer samen te stellen.

Maar.... helaas; die uitbundige medewerking van onze leden vormt soms een probleem. In verband met de kosten moet de redactie zich beperken tot dertig pagina's per nummer. Wanneer er meer aangeboden wordt moeten de redactieleden een selectie maken en dat vinden zij alles behalve leuk. Nog minder leuk is dat een schrijver een enkele keer blijk van ongenoegen geeft, wanneer zijn artikel over bleef staan. Het is toch duidelijk, dat onze leden, en de redactieleden in het bijzonder, het

elkaar naar de zin willen maken.

Ik signaleerde een, overigens interne, opmerking dat sommige artikelen nogal lang zijn. De redactie eigent zich het recht niet toe die dan te bekorten. Kort en bondig schrijven is moeilijk, of zoals een vriend mij lang geleden eens schreef: "Ik heb weinig tijd, waarom mijn brief wat lang uitgevallen is".

Ik roep de inzenders van hun bijna altijd lezenswaardige artikelen op, nog beter hun best te doen en het zo kort mogelijk te houden.

Om het goede voorbeeld te geven (met een knipoog), laat ik het hierbij, maar kijk weer uit wat jullie de volgende keer te vertellen hebben.

Arie Hoogstad.

---#---

VAN HET BESTUUR

Door het aftreden van Jan van Gastel als bestuurslid heeft er een belangrijke wijziging plaats gevonden; want met Jan waren we onze penningmeester kwijt. Arie den Boogert - reeds enige jaren adj.secr./penn. - is nu met de penningen belast. "Schatbewaarder" noemen de Belgen hun penningmeester, dat klinkt een beetje sprookjesachtig.

De overname van deze functie vergt nogal wat tijd hetgeen betekent dat er een kleine achterstand moet worden ingehaald voor wat betreft de verzending van lidmaatschapskaarten.

Hebt u nog geen lidmaatschapskaart, maar kortgeleden wel betaald, dan weet u nu hoe dat komt. Hebt u nog niet betaald? Dan zit u dus nog in de "zwarte bak". Oh, oh, dat moet veranderen hoor! Doe er snel iets aan!

Het bestuur is op sterkte gebleven door de verkiezing van Guus Molenaar uit Limmen. Hartelijk welkom Guus!

Gebrek aan ruimte noodzaakte de redactie telkenmale het jaarverslag 1994 maar in de map te laten voor de volgende keer. Nu moet het er toch maar eens van komen.

Jaarverslag 1994

Het eerste kwartaal van het jaar 1994 was voor bestuur en medewerkers spannend daar ons op 28 mei de viering van het 10-jarig bestaan te wachten stond. Een en ander vergde veel voorbereiding maar heeft z'n vruchten afgeworpen want achteraf bleek het festival succesvol te zijn.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur vanaf de Jaarvergadering op 26 maart was als volgt:

Arie Hoogstad (voorzitter), Hennie van der Burg (secretaris), Jan van Gastel (penningmeester), Arie den Boogert (adj.secr./penn.), Hana Sugito, Guido Schöpping, Marijke van den Wijngaard, Jan

Vrijhof en Cok Oostveen.

Het algemeen bestuur vergaderde 8 maal; het dagelijks bestuur overlegde veelal telefonisch, daar de secretaris wegens een enkelbreuk geruime tijd was uitgeschakeld.

Ledenbestand

Op 1 januari 1994 telden we 655 leden, we schreven 95 nieuwe leden in en royeerden wegens wanbetaling contributie 44 leden en schreven per 31 december 1994 34 leden uit die reglementair hadden opgezegd.

Over 1994 waren er 672 betalende leden waaronder 3 (+3 gezinsleden) ereleden.

Afdelingen en werkgroepen

Het Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse muziek kreeg in 1994 ondersteuning van de componist Wim Brandse, voorzitter van het Janáček Genootschap. De redactie van de Ledenbrief kan rekenen op regelmatige inzendingen van het GTSM. In de loop van het jaar werden we voorgelicht over de componisten Leoš Janáček, Ladislav Kubík, Lubor Bártá, Karl Husa, Erwin Schulhoff, Jan Klusák en Rudolf Karel. Voorts werd aangekondigd en verslag gedaan van Musica Judaica, een muziekfestival van omgekomen joodse componisten. Bovendien verzorgde het Genootschap muzikale medewerking aan een culturele lezing op 23 november te Voorburg.

Afdeling Den Haag

Deze afdeling bloeit als nooit tevoren. Op 3 februari hield erelid en oudvoorzitter Ed de Munck een lezing over houten kerkjes in en ver buiten Slowakije.

Met medewerking van de afdeling werd op 26 juni een koffieconcert verzorgd door het Trio di archi di Praga.

Deze bijeenkomsten werden goed bezocht.

Afdeling Amsterdam hield op 19 maart een reisinformatiemiddag waar ca 300 reislustigen ven profiteerden. De reisinfomiddag werd op 5 november herhaald (wintersport) maar trok toen wat minder belangstellenden.

Afdeling Rotterdam plaatste in Ledenbrief 95 (Febr.) een oproep waarin om ideeën en hulp werd gevraagd. Hierop is helaas niet gereageerd.

De opening van het Steunpunt Midden en Oost Europa Rotterdam werd door enkele bestuursleden bijgewoond waar goede contacten werden gelegd. Mogelijk kan dit resulteren in een opleving van de afdeling.

Publiciteit

De Ledenbrief verscheen 10 maal; in juli/aug. en nov./dec. werden gecombineerde nummers uitgegeven i.v.m. resp. vakantie en feestdagen. Een gemiddelde van 26 pagina's per Ledenbrief want in totaal telden we 260 bladzijden nieuws. In januari '94 waren het nog keurig 20 pagina's maar al snel werd de Ledenbrief minimaal 26 pagina's dik hetgeen resulteert in hogere druk- en portokosten.

De redactiecommissie bestond uit Hennie van der Burg, Hans Wallin, Hana en Johannes Sugito en Jan Vrijhof.

De vaste rubrieken werden o.a. weer verzorgd door Arie Hoogstad, Jan van Gastel en het GTSM. Het tentoonstellings- en boekennieuws werd doorgaans door Marijke v.d. Wijngaard geleverd en de heer P. Krug verzorgde de rubriek "Tsjechische Portretten".

Activiteiten

Op 26 maart vond de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaats te Breuke-len en werd door ca 80 leden bezocht. De vergadering begon 's-middags om 2 uur en duurde voort tot 's-avonds 10.30 uur.

Het was een gedenkwaardige dag want precies 10 jaar geleden - op 26 maart 1984 - werd de vereniging opgericht. De leden die 10 jaar lid waren, werden in het zonnetje gezet met een toespraak, toast en een aandenken. Tussen de vergadering en avond-programma werd van een diner in de vorm van een warm buffet genoten. Na het diner werd de Tsjechische hoofdfilm "Streng bewaakte treinen" vertoond.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan werd op 28 mei te Haarlem een festival gehouden dat uit drie onderdelen bestond, nl. in de ochtend een symposium getiteld "Vriendschap in Verandering" waar prominente sprekers

aan het woord kwamen. Tussen het ochtend- en middagprogramma werd een lunch verstrekt. Het middagprogramma bestond uit een Jumelagemarkt waar ca 23 jumelage-gemeenten hun partnerstad op diverse wijzen toonden. Deze markt werd opgeluisterd met muziek- en dansgroepen uit de diverse partnergemeenten. Na afloop van de jumelagemarkt was er in de prachtige Gravenzaal van het Haarlemse stadhuis de receptie van het bestuur van de VNTS, versierd met hapjes, drankjes en muziek. Dankzij de spontane hulp van vele leden is deze dag gladjes verlopen.

Via de Ledenbrief gaven we publiciteit aan door derden georganiseerde acties zoals uitwisselingen op muzikaal en sportief gebied, tentoonstellingen, (marionetten)theater, concerten, taalcursussen en door stedenbanden georganiseerde evenementen. Voorts werd melding gemaakt van nieuwe Tsjechische en Slowaakse restaurants.

De bestuursleden kunnen terugkijken op een druk en gevarieerd 1994 waarin veel werk is verzet. Er werden spreekbeurten gehouden, concerten en andere evenementen bezocht. Kortom: een vruchtbaar jaar.

Gezien de stijgende belangstelling voor Tsjechië en Slowakije bij het reislustige publiek maar ook in de economische sector, verwacht het bestuur dat de werkzaamheden in 1995 eveneens succesvol zullen zijn.

--###--

Hennie van der Burg.

VAN DE REDACTIE

Het origineel van de voorplaat is heel kleurig maar die kleurtjes moet u er maar bij denken, het gaat om het idee dat het seizoen van volksfeesten en -dansen weer op gang is gekomen en dan komen de mooie kleren weer uit de kast. In de rubriek "Van en over" leest u iets over de Koningsritten en ook over de oorsprong van de Dollar (Daalder, Thaler).

Bij het "Nieuws van de stedenbanden" vragen wij speciale aandacht voor de oproep uit Naarden. Er zijn trouwens meerdere oproepen te vinden in "Van de leden". Wij hopen dan ook dat hierop wordt gereageerd.

Wij proberen de advertenties in 'Ahoj' te verstrooien opdat zij meer aandacht krijgen want dat verdienen ze. Er is een nieuwe advertentie bij die het bekijken waard is, nl. een videofilm over de badplaatsen in de zgn. "Gouden Driehoek".

De vaste rubrieken zijn, zoals vanouds, weer op interessante wijze ingevuld. Jan van Gastel is wel als penningmeester afgetreden maar blijft - zo lang hij er tijd en zin in heeft - het nieuws van de stedenbanden en de knipselmap verzorgen. Oh, wat zijn we blij! Wij knepen 'm als een oude dief, bang dat hij daar geen tijd meer voor kon vinden. De redactie haalt nu opgelucht adem.

In verband met vakantie van ondergetekende hierbij het vriendelijk verzoek om kopij voor het juninummer van 'Ahoj' te zenden aan Johannes Sugito, Slauerhofflaan 189, 2624 JZ Delft; gaarne vóór de laatste maandag van de maand, in dit geval vóór 29 mei. Prettige Pinksteren!

--###--

Hennie van der Burg.

Cok Oostveen verzamelt voor de V.N.T.S. allerlei informatie op het gebied van reizen, vervoer, vakantiewoningen e.d. Een en ander staat ter beschikking van V.N.T.S.-leden. Hebt u op dit gebied nuttige informatie voor de V.N.T.S., laat het Cok dan weten. Zijn adres is: Mesdagstraat 23-I, 1073 HJ Amsterdam. Tel. 020-6628546.

REISINFORMATIE

Reisinformatiedag HARDERWIJK groot succes

Op 18 maart 1995 was er in Harderwijk een reisinformatiedag over Tsjechië en Slowakije. De dag werd georganiseerd door de VNTS in samenwerking met het comité Harderwijk-Znojmo. Dit comité onderhoudt de stedenband tussen Harderwijk en de Tsjechische stad Znojmo.

Meer dan 700 mensen maakten de tocht naar Harderwijk om zich te laten voorlichten over kampeermogelijkheden, de kosten van sta-plaatsen voor caravans en allerlei reismogelijkheden. De belangstellenden konden fotoboeken inzien, brochures bekijken, allerlei artikelen kopen en vooral praten met de mensen achter de kraampjes. De standhouders wisten de vragenstellers met raad en daad ter zijde te staan. Bij vrijwel alle kramen kwamen keer op keer landkaarten breeduit op tafel, werden routes en dorpjes aangewezen en adressen verstrekt.

En wie alles rustig op zich wilde laten inwerken kon genieten van een aantal mooie video's die een behoorlijk volledig beeld gaven van de beide landen.

Een aantal standhouders was er vooral op gebrand contacten tussen Nederlanders, Tsjechen en Slowaken te verbeteren. Niet alleen de VNTS maar het Tsjechisch Centrum was aanwezig met een stand vol boeken en informatie. Het comité Harderwijk-Znojmo had gasten uit de zusterstad uitgenodigd om ook zelf informatie te geven en contacten te leggen. De wijn uit de bekende wijnstreek rond Znojmo, die ter plaatse kon worden geproefd, bracht menigeen in vakantiestemming.

Opvallend was het aantal bezoekers dat van (ver) buiten Harderwijk kwam. Voor de organisatie een teken dat er brede belangstelling bestaat voor Tsjechië en Slowakije.

Cok Oostveen.

Praktische tips over openbaar vervoer in Praag

Bezoekers aan Praag vermijden soms het openbaar vervoer in Praag omdat ze niet precies weten welke mogelijkheden er zijn en hoe het systeem precies werkt. Sinds de eerste prijsverhogingen in 1991 is er wel het één en ander veranderd.

Over de soorten kaartjes, waar u deze kunt kopen, hoe u moet afstempelen, hoe lang een kaartje geldig is en de prijzen van de kaartjes en nog veel meer details kan ons bestuurslid Guido Schöpping u haarfijn inlichten. De informatie die hij beschikbaar heeft is te uitgebreid om in z'n geheel in 'Ahoj' te plaatsen. Hij heeft ook nog:

Praktische tips: trein in Tsjechië en Slowakije

Om met het openbaar vervoer door Tsjechië en Slowakije te reizen zijn er twee mogelijkheden: met de trein of met de bus. De bus is voor doorgaande verbindingen naar kleinere bestemmingen veruit het snelst, maar tevens ook het duurst. De trein is in de regel comfortabeler en overzichtelijker, maar naar de kleine plaatsen is de trein niet snel. De meeste buitenlanders geven de voorkeur aan de trein boven de bus, omdat het gemakkelijker is aan de benodigde informatie te komen. Vertaalde aanduidingen staan in het Tsjechisch en door een komma gescheiden van het Slowaaks, tenzij beide hetzelfde zijn. Voorlopig geldt Slowakije voor Tsjechië en omgekeerd Tsjechië voor Slowakije als binnenland.

Ook deze informatie (3 1/2 pag.) is te uitgebreid om in 'Ahoj' te plaatsen. Wanneer u hulp wenst bij het samenstellen van een route dan kunt u Guido bellen.

Guido Schöpping is te bereiken onder tel.nr. 076-652016 en per Fax: 076-651591.

Voor meer of andere vragen kunt u tevens terecht bij Reisclub de Argonauten, bestaande uit Cok Oostveen en Guido Schöpping. Zij proberen behalve actieve reizen in Tsjechië en Slowakije te promoten vooral ook veel

informatie te geven omdat dit nogal eens ontbreekt bij andere reisorganisaties. Doordat zij regelmatig in Tsjechië en Slowakije komen zorgen zij ervoor dat de informatie zoveel mogelijk actueel blijft. Reisclub de Argonauten kunt u bereiken via telefoon 020-6628546, Postbus 94448, 1090 GH Amsterdam, dan krijgt u Cok Oostveen aan de lijn.

==###==

NIEUWS VAN DE STEDENBANDEN

Waddinxveen-Pelhřimov

Van de heer A.H. van Gent, secretaris van de Stichting Vriendschapsband Waddinxveen-Pelhřimov, ontvingen we een bericht over de van 23 t/m 27 mei a.s. te houden week "Waddinxveen in Pelhřimov", dat we hieronder volledig opnemen.

"Op initiatief van de al weer verscheidene jaren bestaande Stichting Vriendschapsband Waddinxveen-Pelhřimov hebben vele verenigingen, instellingen, bedrijven en particulieren wederzijds bezoeken gebracht. De beide gemeentebesturen hebben in 1993 in een overeenkomst vastgelegd deze initiatieven te zullen ondersteunen en onderhouden ook zelf regelmatig contact.

Eind 1993 was er een grote presentatie van Pelhřimov in Waddinxveen. Dat evenement wordt nu beantwoord. Van 23 t/m 27 mei 1995 gaan 125 à 150 Waddinxveners naar de kleine Zuidboheemse stad in verband met de daar te houden manifestatie "Waddinxveen in Pelhřimov", welke een aantal onderdelen omvat: concerten door de plaatselijke muziekvereniging, optredens van een volksdansgroep, een fototentoonstelling over oud- en nieuw-Waddinxveen en een expositie van beeldende kunst. Ook zal een kleine ondernemersgroep die dagen in Pelhřimov zijn voor contacten met bedrijven aldaar. Een tiental wielrenners toont aan hoe dicht de gemeenten bij elkaar liggen en fietsen het traject in 5 dagen.

Een bijzonder onderdeel van het gehele programma vormt het symposium over de organisatie van de gezondheidszorg, voorbereid in samenwerking met het ziekenhuis in Pelhřimov en bestemd voor directies en management van ziekenhuizen in Pelhřimov en andere plaatsen in de regio.

Thema's zijn o.a. de structuur van de voorzieningen en bekostiging van de zorg; gezondheidszorg en preventie; beheersing van veranderingsprocessen in de organisatie van het ziekenhuis e.d.

Medewerking aan het symposium wordt verleend door deskundigen uit het verzekeringswezen, stafleden uit een academisch ziekenhuis, directie GGD/Midden-Holland en docenten uit de verpleegkundigenopleiding.

De kosten van de gehele manifestatie, voorzover die niet door de deelnemende verenigingen zelf worden gedragen, worden gedekt door financiële bijdragen van bedrijven in Waddinxveen en een gemeentelijke subsidie."

Een prachtig en veelzijdig programma. We wensen de Stichting Vriendschapsband en alle deelnemers veel succes bij de uitvoering daarvan en houden ons aanbevolen voor een verslag van het gebeuren.

Swalmen-Nepomuk

Het nu volgende bericht, gezonden door Jos Jentjens uit Melick namens Werkgroep Swalmen-Nepomuk, kwam helaas te laat binnen om nog geplaatst te worden in het Ahoj-nummer van april. Maar vanwege het informatieve karakter nemen we het toch nog maar - ongewijzigd - op. Als er een verslagje van de gebeurtenissen van 28 april beschikbaar is zullen we dat graag in de volgende 'Ahoj' opnemen.

"Swalmen ondertekent vriendschapsverdrag met Nepomuk"

Sinds 1991 onderhouden burgers, verenigingen en instellingen uit Swalmen intensieve contacten met elkaar. In de loop der jaren hebben er diverse uitwisselingen en activiteiten plaatsgevonden tussen beide gemeenten en zijn vele vriendschapsbanden ontstaan. Hierover hebben wij u reeds eerder ingelicht en er zijn ook publikaties in de Ledenbrief van de V.V.N.T. geplaatst.

De contacten hebben er mede toe geleid dat in beide gemeenten werkgroepen zijn opgericht die de contacten en de daaruit voortvloeiende projecten coördineren en sturen. Ook op gemeentelijk niveau bestaan er contacten met Nepomuk, zij het dat

het gemeentebestuur hierin geen voorttrekkersrol speelt. De gemeentelijke contacten zijn voornamelijk van ondersteunende aard naar de werkgroep Swalmen-Nepomuk toe.

Op vrijdag, 28 april gaan de Werkgroepen Swalmen-Nepomuk (uit Swalmen) en Nepomuk-Swalmen (uit Nepomuk) een officieel samenwerkingsverband aan. Ook de beide gemeentebesturen worden hierbij, gelet op hun ondersteunende rol, betrokken. De ondertekening van dit samenwerkingsverband vindt, met enig ceremonieel vertoon, plaats in het gemeentehuis van Swalmen op voornoemde datum (16.00 uur).

Aansluitend aan deze ondertekening worden de vriendschapsbanden tussen beide gemeenten concreter zichtbaar middels het aanbieden van een ambulance.

In de afgelopen maanden is er namelijk door de werkgroep Swalmen-Nepomuk een actie op touw gezet om geld in te zamelen voor een eigen ambulance voor de gemeente Nepomuk.

Dankzij de giften van velen (burgers, verenigingen en instellingen) is de actie in een kort tijdsbestek een groot succes geworden zodat deze ambulance eveneens op 28 april aan de vertegenwoordigers van de gemeente Nepomuk kan worden overgedragen. De overdracht vindt plaats op de Markt van Swalmen, voor het gemeentehuis, om ca. 17.30 uur.

Voorafgaand aan deze overdracht zal het ambulancepersoneel van de gemeente Nepomuk enige dagen in Nederland stage komen lopen om de werking van deze auto en de diverse apparatuur goed onder de knie te krijgen."

Westerschouwen-Namestovo

Het lijkt vast wel erg gemakzuchtig, maar ook de van Bert Stuit ontvangen informatie met betrekking tot de vriendschapsband van de gemeente Westerschouwen met de Slowaakse gemeente Namestovo kan het beste maar in zijn geheel worden opgenomen. Waar, zoals elders in 'Ahoj' te lezen is, de ontwikkeling van het toerisme in Slowakije in het algemeen niet al te soepel verloopt, is het prettig ook eens wat positiefs te kunnen melden. Jammer alleen dat nu de EG niet thuis gegeven heeft.

"Begin 1991 besloot de raad van de gemeente Westerschouwen een vriendschapsband aan te gaan met Namestovo. Een vriendschapsband die niet alleen een bestuurlijk en/of cultureel karakter zou moeten dragen maar zou moeten inspelen op kennisoverdracht en ondersteuning.

Namestovo is een gemeente met zo'n 7000 inwoners en ligt aan een groot stuwmeer (36 km²). Een gemeente dus, die net als Westerschouwen zich bewust is van recreatieve en toeristische mogelijkheden. Naast water en relatief weinig zware industrie, is Namestovo omgeven door een prachtige natuur waar flora en fauna nog niet zijn aangetast. Namestovo heeft in potentie veel mogelijkheden om met het toerisme als economisch speerpunt, de toekomst in te gaan.

Alvorens er concreet plannen werden gemaakt om op toeristisch/recreatief gebied iets voor elkaar te betekenen, hebben de eerste anderhalf jaar van de gemeenteband in het teken gestaan van:

- a. bestuurlijke uitwisselingen
- b. het aanbieden van stageplaatsen op gemeentelijk en particulier niveau
- c. werkbezoek met diverse specialisaties (gezondheidszorg, onderwijs, horeca, sociale dienst, raadsleden, etc.)
- d. uit de werkbezoeken ontstane samenwerking/stageprogramma's en materiële hulp
- e. jonge ondernemers uit Namestovo in contact brengen met ondernemers uit Westerschouwen
- f. Uitwisseling penvrienden(innen) basisscholen (2 x per jaar)
- g. informatie aan de bevolking.

In de loop van 1992 is er vanuit het gemeente- en regiobestuur van de gemeente Namestovo de vraag bij ons neergelegd of er mogelijkheden zijn om een bijdrage te leveren aan het realiseren van een goed recreatief en toeristisch produkt in dat gebied. Men was zich bewust van de mogelijkheden maar kon geen invulling geven aan de uitvoering. Gebrek aan kennis, solidariteit en geld blokkeerden veelal goedbedoelde, maar kansloze pogingen om de kwaliteit van het huidige voorzieningen-niveau te verbeteren.

Gezien de ervaring (positief en negatief) die onze gemeente heeft met de toeristische ontwikkeling en de hieruit voortvloeiende deskundigheid, is in principe positief gereageerd op het verzoek van betrokkenen uit Namestovo. Wij hebben toegezegd te onderzoeken welke mogelijkheden er financieel zijn om daadwerkelijk een bijdrage te kunnen leveren aan een kwaliteitsverbetering van toerisme/recreatie in Namestovo.

In samenwerking met de Grontmij is er door onze gemeente een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om samen met de betrokkenen in Namestovo (gemeentebestuur, regiobestuur en ondernemers) een project te realiseren die een kans van slagen zou

hebben. Dit onderzoek (ter plaatse) resulteerde in een plan "Amazing Námestovo". Dit plan is ingediend bij de EG (ECOS-programma) met als doel hiervoor subsidie te verkrijgen. Onze gemeente heeft in principe toegezegd dat bij een positief besluit van de EG een gelijkwaardig financieel aandeel door onze gemeente zou worden gedragen.

Hoewel hoopvol gestemd dat het subsidieverzoek positief beoordeeld zou worden is ons te kennen gegeven dat het verzoek niet is gehonoreerd.

Een officiële mededeling omtrent de afwijzing is nooit door ons ontvangen, wat onze gedachte sterkt dat Europese Commissies niet alleen log en traag werken, maar ook initiatieven zoals de onze niet op waarde schatten (als je eens wist hoeveel tijd aan voorbereiding er in heeft gezeten om een goed subsidieverzoek te realiseren). Schandalig!

Het moge duidelijk zijn dat de subsidie-afwijzing niet betekent dat de relatie met Námestovo ten einde is. In tegendeel, de plannen om het toeristisch produkt van Námestovo te verbeteren zijn binnenkort zodanig uitgewerkt dat er op redelijk korte termijn aangevangen kan worden met de bouw van een gloednieuw V.V.V. toerist informatiecentrum. Het is natuurlijk de bedoeling de werkzaamheden zoveel mogelijk door plaatselijke ondernemers te laten uitvoeren. Naast dit project ligt er nog de realisatie van een "voorbeeld" camping in het verschiet. Voor bovenstaande projecten heeft onze gemeente f 150.000,-- gereserveerd."

Brielle-Havlíčkův Brod

Deze stedenband bestaat in 1995 tien jaar en dat feit wordt in twee gedeelten gevierd. Dit jaar wordt in de Tsjechische plaats er het nodige aan gedaan en in 1996 ligt het zwaartepunt van de herdenking in Brielle. Zo staat te lezen in het jaarverslag 1994 van het Havlíčkův Brod-Brielle Comité. Aandacht wordt verder o.a. gegeven aan de ontwikkelingen in de zusterstad, waar ook in 1994 weer heel wat veranderd is. Restauraties en nieuwbouw alom, veel nieuwe bedrijven. De economische verschillen worden groter en voor de meeste Tsjechen blijft een verblijf in Brielle nog steeds een hele belevenis, zij het een dure. De gemeenteraadsverkiezingen brachten ook Havlíčkův Brod een nieuwe burgemeester, maar de voormalige is nog actief, nu als wethouder met onder meer de

betrekkingen met Brielle in zijn portefeuille. De verschillende jumelage-activiteiten passeren vervolgens de revue. Tentoonstellingen, stages, uitwisselingen van scholieren, sporters en koren en nog veel meer. En onder plannen voor 1995 dus de viering van het 10-jarig bestaan van de vriendschapsband in Havlíčkův Brod en de voorbereiding van die in Brielle volgend jaar.

Op het moment dat deze rubriek gereed wordt gemaakt loopt in de Tsjechische stad het herdenkingsprogramma op volle toeren afgaande op enkele van het Comité ontvangen kranteknipsels. Het feest vindt nl. plaats tussen 28 april en 4 mei. Als de 'Ahoj' van mei verschijnt "vond plaats" derhalve.

Vandaag, 29 april, zal de overhandiging van het feestgeschenk aan de burgemeester van Havlíčkův Brod al wel hebben plaats gehad. Een heel speciaal geschenk en wel een lustrum-schilderij, dat "het karakter van de jumelage onderstreept", zo vertelt Comité-lid Marijke Snelleman aan de krant. Geschilderd door Rinus Groenendaal uit het vlak bij Brielle liggende plaatsje Vierpolders. Maar niet helemaal, want - en dat is het bijzondere aan het schilderij - de tweede helft wordt het werk van de Tsjech Stanislav Bitterman. Zo wordt het dan een echt jumelage-schilderij. Invulling door twee partijen, die dus elk hun eigen visie kunnen geven. Aldus Rinus Groenendaal. Die op zijn helft o.a. een gouden driehoek schilderde met daarin een hoofd met twee monden. De ene mond zegt "ja", de andere "ano", het Tsjechische woord voor "ja". Een jawoord, omdat de schilder de jumelage wil zien als een soort huwelijk. Andere symbolen op het doek staan voor de jaren dat de vriendschapsband nu bestaat, een lint over het werk stelt een reeks gebeurtenissen voor uit het afgelopen decennium en rood wit en blauw verwijzen naar de kleuren in de Nederlandse zowel als in de Tsjechische vlag.

Aan Stanislav Bitterman was de taak het schilderstuk te voltooien. Een moeilijk karwei weet Rinus Groenendaal. "Het valt niet mee om aan de opzet van iemand anders iets toe te voegen", aldus de schilder uit Vierpolders. Eind maart werd het werkstuk bij zijn collega uit Havlíčkův Brod bezorgd en die had dus maar een beperkte tijd het doek te voltooien.

Wat het herdenkingsprogramma in Havlíčkův Brod verder allemaal omvat, wist voorzitter Martin Kamerling van het jumelage-comité een paar weken voor het vertrek naar de zusterstad nog niet. Wel dat de band tussen de plaatsen na tien jaar nog springlevend is en dat uit de vele bezoeken over en weer heel wat blijvende vriendschappen zijn ontstaan. "Het wachten is eigenlijk op het eerste "gemengde"

huwelijk in Brod" zegt de voorzitter.

Alle inzenders voor deze rubriek hartelijk dank. Enkele iets minder aan de actualiteit gebonden bijdragen worden bewaard voor de volgende 'Ahoj'.

Jan van Gastel.

WIE HELPT ONS?

Sedert 4 jaar is in Naarden de Stichting Naarden-Uherský Brod actief. Deze stichting tracht de banden tussen Uherský Brod, de geboorteplaats van Jan Amos Comenius, en Naarden, de plaats waar hij begraven ligt, te bevorderen.

Hoewel al sinds jaren de grens van Tsjechië naar beide kanten probleemloos gepasseerd kan worden, ligt de levensstandaard daar voor velen nog aanmerkelijk lager dan bij ons.

De Stichting Naarden-Uherský Brod tracht daar wat verandering in te brengen. Vooral de sociaal-zwakkere groepen in onze zuster-

gemeenten hebben het moeilijk. Door het bijeenbrengen van geld en goederen wil de stichting helpen hun dagelijks bestaan wat plezieriger te maken.

Jaarlijks wordt er in juni een jaarmarkt in Uherský Brod gehouden. Op deze zogenaamde "Naardense dagen" organiseren de leden van de Stichting, gehuld in oud-hollands poorterskostuum een grote loterij. De opbrengst van deze loterij komt volledig ten goede van onze projecten in Uherský Brod. In 1994 hebben wij bijvoorbeeld de scouting met een geldbedrag kunnen verrassen.

Tevens wordt er jaarlijks in september, op open Monumentendag, in Naarden een Tsjechische markt georganiseerd, waarbij een grote groep mensen uit Uherský - Brod bij ons te gast is. Zij presenteren zich op deze markt, samen met Nederlandse kooplieden, niet alleen met Tsjechisch handwerk en goederen, maar ook door optredens van verschillende muziekgroepen, die in folkloristisch kostuum gekleed, voor muzikale omlijsting van deze dag zorgen.

Wat vragen wij nu van u???

Eigenlijk is dat heel eenvoudig. Voor het organiseren van de loterij hebben wij prijzen nodig!!

Kunt u ons helpen aan prijzen om deze loterij tot een succes te maken? Heeft uw bedrijf misschien relatiegeschenken over, wilt u dan aan ons denken. Een merk- of reclame-opdruk is voor ons geen enkel bezwaar. U heeft winkeldochters? Voor ons geen probleem!

En misschien heeft u in de kast nog wel wat sinterklaas- of verjaardagsgeschenken staan, waar u bij nader inzien toch niet zo erg verrukt van was, omdat smaken nu eenmaal verschillen. U bent ze kwijt en de Stichting is er blij mee! Alles is welkom, van ballpoint tot stereotoren, mits... het nieuw en onbeschadigd is.

Kunt u ons helpen de Tsjechische markt tot een succes te maken? Ja, dat kunt u ook! Indien u nering heeft, die specifiek Hollands of Tsjechisch is, waarmee u zich kunt presenteren op een markt, bent u van harte welkom. U kunt tegen betaling van f 50,-, zijnde de kostprijs voor de huur van de kraam, een standplaats innemen op zaterdag 9 (negen) september a.s. te Naarden.

Wij zijn natuurlijk graag bereid u nader informatie te verschaffen. U kunt dan contact opnemen met een van onze bestuursleden.

Dhr. B. van den Kommer, tel. 02159-46007; dhr. P. Vuijst, tel. 02159-47471;

Dhr. W. Hamelink, tel. 02159-46187; dhr. R. van Zijtveld, tel. 02159-44673.

==####==

Atelier Ó dat staat zÓ

Jong, energiek architectenburo maakt uw bouwwerk op maat met de smaak van Tsjechië en Nederland

Ing. Arch. J. Urbanová Ing. F. Veerman

Atelier Ó Tel: 020 - 6266048
Bloemgracht 166-2 1015 TT Amsterdam

VAN DE LEDEN

De redactie ontving voor deze 'Ahoj' bijdragen van Anna Placha uit Delft (kuuroord); een interview met Jan Engelse van Jan Vrijhof (tijdelijk woonachtig in Berlijn); oproepen van: P. Vuijst uit Naarden, geplaatst bij het "Nieuws van de Stedenbanden"; Božena Kooy uit Amsterdam zoekt een woordenboek; J. Chudáček/Voorburg (uitwisseling) en Cok Oostveen/Amsterdam over cursussen en lezingen.

In de rubriek "Allerhande" wetenswaardigheden ontvangen van B. Warnar uit Leusden (Daalder) en bij "Van en over" van de Stichting RAC uit Muntendam (Koningsrijden). De ontvangen kranteknipsels zijn terug te vinden in de "Knipselmap". Alle inzenders hartelijk dank!

H.G.B.

Kuuroorden

Beste vrienden van de VNTS,
Vorige keer heb ik het gehad over het kuuroord Dolni Lipova voor huidaandoeningen. Vandaag wil ik het kuuroord Bohdaneč bespreken. In dit kuuroord kun je behandeld worden voor stoornissen aan het bewegingsapparaat.

Het kuuroord is gelegen in een prachtige bosrijke omgeving ongeveer 70 kilometer oostelijk van Praag. In 1897 is dit kuuroord gesticht naar aanleiding van een vondst door Jan Vessely van grote hoeveelheden geneeskrachtige modder ter plaatse. Deze modder vormt dan ook een essentieel onderdeel van de therapie. In het jaar 1914 is de nu nog bestaande prachtige villa gebouwd door Professor architect Gočár. In datzelfde jaar is tevens op een diepte van 346 meter het mineraalwater, dat een heilzame werking heeft, ontdekt.

Tussen 1930 en 1940 zijn nog twee grote paviljoens gebouwd. De drie gebouwen vormen een overdekte colonade, zodat je voor de behandeling niet naar buiten hoeft.

Het kuuroord onderscheidt zich van andere oorden, doordat het goedkoper is zonder dat de kwaliteit ervan geweld wordt aangedaan.

Er bestaan aandelen van dit kuuroord, welke staan genoteerd op de Praagse effectenbeurs, de koers is goed, een teken temeer dat het een uitstekend kuuroord betreft.

Ik heb me van de kwaliteit van dit kuuroord zelf enkele maanden geleden kunnen overtuigen. Ik beveel dit kuuroord derhalve van harte aan!

Voor nadere gegevens kunt u zich tot mij wenden: Anna Plachá, arts, Roland Holstlaan 736, 2624 JC Delft, ☎ 015-578281, telefax 071-146578.

Interview met Jan Engelse uit Tiel

Mensen doen soms verrassende dingen in Tsjechië of Slowakije. Helaas komt dat vaak niet of niet voldoende onder de aandacht. Een interviewserie wil daar verandering in brengen en zo laten zien wat er achter de schermen gebeurt.

De familie Engelse uit Tiel runt al geruime tijd twee vakantiecomplexen in Tsjechië bestaande uit een hotel en een camping in het Reuzengebergte onder de naam Liščí Farma en een camping in de Moravische plaats Bojkovice (zie ook de Ledenbrief van november/december 1994 waar u ook kunt lezen dat VNTS-leden korting krijgen). Met echte hollandse pioniersgeest wordt er in Tsjechië iets opgebouwd. Een interview.

vraag: 'Hoe kwam u op het idee om een vakantiecomplex op te zetten in Tsjechië?

antw: Als toerist toen het ijzeren gordijn er nog was zijn we er voor het eerst heen gegaan op vakantie naar de Tatra's (dat was in 1985 of 1986) en onderweg overnacht op Camping Bojkovice. In korte tijd hebben we

daar een hoop mensen leren kennen en zijn we er dus veel langer gebleven dan de bedoeling was (een week i.p.v. een nacht) we werden min of meer in de familie opgenomen.

Er waren daar meestal weinig gasten. We zijn nog vaker terug geweest in Bojkovice en na 1989 kwam de privatisering. Na een paar slivovices heb ik me toen laten ontvallen wel geïnteresseerd te zijn om de camping over te nemen. De burgemeester van Bojkovice vond dat allemaal goed en wel maar voor hem was toch het belangrijkste dat zijn gemeente er wel bij zou varen. Er waren ook nog andere kapers op de kust: niet alleen Tsjechen, ook nog een Oostenrijker. De burgemeester wilde van alle gegadigden een bedrijfsplan voor de komende tien jaar zien. Nu had ik gelukkig met dat laatste ervaring dankzij mijn werk als sales manager bij een groot chemisch bedrijf zo dat ik dus met overhead-sheets een professioneel ogende presentatie kon geven.

vraag: 'Heeft u of uw vrouw een Tsjechische achtergrond?

Geen enkele. We zijn er min of meer door toeval terecht gekomen.

vraag: 'Hoe lopen de contacten met de mensen daar?

antw: Het is eigenlijk voornamelijk een taalprobleem. Wat Liščí Farma betreft: ik spreek samen met de hotel-directeur daar een soort Esperanto. Hij spreekt slechts weinig Duits (hoewel het steeds beter gaat) en ik ken helaas geen Tsjechisch zo dat we aangewezen zijn op een mengvorm van Duits, aangevuld met wat Tsjechisch en een paar woorden Nederlands. Ik wil graag een taalcursus gaan doen bij de 'nonnen in Vught' (een bekend instituut dat stoomcursussen verzorgt voor mensen uit het bedrijfsleven en ook voor buitenlanders die in recordtijd Nederlands moeten leren omdat ze naar Nederland uitgezonden zijn, red.) maar de vraag is wanneer dat er van komt in verband met tijdgebrek. Misschien in de komende herfst of winter. Verder lopen de persoonlijke en zakelijke contacten met de Tsjechen perfect.

vraag: 'Gaaf u zich er in de toekomst definitief vestigen?

antw: Ooit zullen wij ons er definitief vestigen. We hebben een dochter van 9 thuis en die moet dus nog in Nederland naar school. Ooit zullen we daar definitief heengaan maar wanneer dat precies is weten we nog niet.

vraag: 'Hoe bevalt het de Nederlanders die op uw vakantiecomplexen verblijven? Over het algemeen hebben ze goede ervaringen: 90 procent is tevreden en zegt terug te zullen komen. De nieuwkomers moeten zich wel realiseren dat ze in Tsjechië op vakantie zijn en niet in Nederland. Of ze nu naar een camping gaan die door een Nederlander gerund wordt of door een Tsjech dat maakt niet uit. Het is anders dan thuis. Ze krijgen dus Tsjechisch eten (o.a. knoedels), Tsjechisch drinken en Tsjechische prijzen. Wel zijn we constant bezig met verbeteringen. We zoeken nog een Nederlander (M/V) die bereid is daar te gaan wonen en werken als gastvrouw/gastheer en met het bedrijf mee wil groeien. Er komen bij ons nu voornamelijk Nederlanders maar dat hopen we in de toekomst te kunnen veranderen door wat reclame te gaan maken in Scandinavië en Duitsland.

Ook moet men niet vergeten dat het om een echte familiecamping gaat: mensen komen er voor de gezelligheid (zeker in de zomer) en niet voor hun rust. Er is constant wat te doen in de vorm van door ons georganiseerd entertainment en excursies.

vraag: 'Wat is volgens u de grootste overeenkomst en het grootste verschil tussen Tsjechië en Nederland?

antw: Het grootste verschil tussen de beide landen is landschappelijk. De grootste overeenkomst is volgens mij de mentaliteit. De Tsjechische mentaliteit is volgens mij gelijk aan de Nederlandse mentaliteit: er is sprake van een groot aanpassingsvermogen omdat beide landen zich realiseren dat ze in de wereld niet veel voorstellen en zich dus moeten aanpassen. Als voorbeeld kan dienen het feit dat we beiden de taal van de ons omringende landen moeten (leren) spreken. Een verschil is dan dat de Tsjechen enkele tientallen jaren moeten inhalen. Het grootste voordeel van Tsjechië is dat het in Centraal Europa ligt: voor iedereen makkelijk bereikbaar. Tsjechië komt volgens mij weer spoedig op het niveau van voor de Tweede Wereldoorlog.

Voor nadere informatie en reserveringen kunt u contact opnemen met de familie Engelse, tel. en fax: 03440-10648.

Jan Vrijhof.

Oproep

Dringend gezocht: Uitgebreid (groot) tweedelig woordenboek Nederlands-Tsjechisch / Tsjechisch-Nederlands van Olga Krijtová. Graag de meest recente uitgave. Mevrouw Božena Kooy (tel. 020-6372275).

###

Oproep

Het Gymnasium/atheneum in Frýdlant nad Ostravicí zoekt een Nederlandse middelbare school als partner. Deze Tsjechische school heeft 12 klassen van ongeveer 400 leerlingen in de leeftijd van 12 - 18 jaar.

Frýdlant nad Ostravicí heeft ongeveer 9.800 inwoners en bevindt zich in de Beskyden in Noord-Moravië. De stad ligt op 360 m. boven de zeespiegel en onder de 1.323 m. hoge berg Lysá Hora. Frýdlant nad Ostravicí en omgeving is zeer geschikt voor toerisme en sport: wandelingen, mountain-bikes, zwemmen, volleybal, tennis (een tennisschool), vliegen, rogallo, wintersport (zowel langlauf als afdaling), enz. Afstand: Amsterdam/Frýdlant nad Ostravicí is 1325 km(per auto).

Als er een Nederlandse gemeente geïnteresseerd zou zijn in een stedenband met Frýdlant nad Ostravicí, zou het misschien ook mogelijk zijn om een stedenband met Frýdlant nad Ostravicí aan te gaan. Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot de personen:

Gymnasium

attn: Mgr. Věra Kampová (lerares Engels)
nám. T.G. Masaryka 1260
739 11 Frýdlant nad Ostravicí
Tsjechische Republiek
Tel: 00 42 658 71216
00 42 658 71297

dr. J. Chudáček
Populierendreef 218
2272 GZ Voorburg
tel: 070-387 33 46
fax: 070-386 50 13

###

TAALCURSUSSEN, LEZINGEN, ENZ.

De aanwezigen op onze ledenvergadering hebben mijn oproep al kunnen aanhoren. Maar de anderen zullen het moeten doen met dit stukje in 'Ahoj'. Omdat mijn naam en telefoonnummer vaak vermeld worden in de media bij de aankondiging voor de reisinformatiedagen zijn er altijd mensen die bellen met andere vragen. En als er ergens veel vraag naar is dan komt er ook een aanbod en dit is een taak voor de VNTS.

Een regelmatig terugkerende vraag is waar men Tsjechisch kan leren. Nu wordt er af en toe in onze ledenbrief 'Ahoj' hierover iets gepubliceerd of geadverteerd. Maar er is geen overzicht. Iedereen weet wel iets. Maar het is lastig om als zo'n vraag zich voordoet om stad en land af te bellen om het antwoord te kunnen geven. Vandaar mijn oproep om iemand die deze informatie verzamelt en die alle vragen op dit gebied wil beantwoorden. Reeds in Breukelen heeft de heer Dragt uit Hoogeveen te kennen gegeven deze coördinatie op zich te willen nemen. Maar dan moet de heer Dragt wel de nodige informatie krijgen.

Tsjechisch

OF EEN VAN DE
108 ANDERE TALEN

Praktischoling

Praktischoling taalcursussen met:
Boeken, cassettes, CD's en videobanden!

Taalcursussen voor: beginners, gevorderden, hobby,
vakantie, werk, bedrijf, conversatie, spreekvaardigheid.
Telefonische studie helpdesk.

ook vakantie cursussen!

TALEN o.a.: Albanees, Amerikaans, Armeens, Arabisch (7 soorten), Armeens, Azerbeidzjaans, Bengaals, Bermaans, Braziliaans, Bulgaars, Cajun, Cambodjaans, Catalaans, Chinees (3 soorten), Chinyan, Deens, Duits, Engels, Estlands, Ethiopisch, Filipijns, Fins, Frans, Fula, Georgisch, Grieks (oud en nieuw), Gujarati, Haïtiaans, Hebraïsch, Hebreeuws, Hindi, Hongaars, Iers, Igbo, Indonesisch, Italiaans, Japans, Jiddisch, Kazach, Kinde, Koreaans, Lakota, Latijn, Lets, Lituaans, Malais, Marokkaans, Mohawk, Mongools, Mont. Nawa, Nederlands, Noors, Oekraïens, Oezbeeks, Papamentoe, Passamaquoddy, Perzisch, Pook, Portugees, Punjabi, Roemeens, Russisch, Sanskriet, Servo-Kroatisch, Shona, Sioux, Singalees, Slowaaks, Spaans, Swahili, Tagalog, Tais, Taivanees, Telugu, Thai, Tibetaans, Tsjechisch, Tsjek, Twi, Urdu, Vietnamese, Welsh, Yoruba, Zweeds en Zuid-Amerikaans Spaans.

BEL onze INFOLIJN: 046 - 52.99.88
Maandag t/m vrijdag 9.00 - 21.00, zaterdag 10.00 - 14.00 uur.

Ja, ik wens **gratis** en vrijblijvend informatie VTS
over de taal _____

Dhr./Mevr. _____

Adres _____ Tel: _____

Postcode/plaats _____

Bon opsturen naar: Praktischoling, Postbus 521, 6130 AM SITTARD

Dus beste leden, geef alle informatie door. Het adres is:
D.J. Dragt, Einsteinlaan 27, 7904 EA Hoogeveen, ☎ 05280-62915.
(Van het secretariaat heeft de heer Dragt reeds een lijstje ontvangen met informatie van onze adverteerders; red.)
Is er een taalcursus in uw omgeving, laat het de heer Dragt weten. Maar ook mogelijkheden voor vertalen.

Een gesprek met uw Tsjechische vrienden of zakenrelaties voeren?
Bloemenexport naar Tsjechië?

Leer dan Tsjechisch !

Ervaren leraar met zeer uitgebreid eigen Nederlands lesmateriaal.

Privelessen in Purmerend.

Doeltreffende schriftelijke lessen met individuele begeleiding.

Tel. 02990-38238.

Een ander onderwerp is lezingen. Veel leden hebben kennis in huis over Tsjechië en Slowakije. Dat kan van alles zijn. Architectuur, geschiedenis, geologie, economie, natuur, kastelen, bepaalde streken, enz., enz. Sommige leden geven reeds lezingen. Anderen zouden het misschien willen doen. Ook dit aanbod zal gestructureerd kunnen worden. Het gaat om het aanleggen van een databestand over wie welke lezing kan geven, onderwerp, duur, film, dia's of ander ondersteunend beeldmateriaal, enz. Niet alleen voor intern gebruik maar ook hoe dit naar buiten toe te presenteren. Zelf heb ik hier geen tijd voor. Ik doe al de reisinformatie.

Iedereen die lezingen kan en wil verzorgen kan dit schriftelijk melden bij het secretariaat. Wel een duidelijke beschrijving van het aanbod. Het adres is: VNTS, Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag.

een prima idee over heeft. Het gaat namelijk om werkstukken, die scholieren moeten maken. Ik verwijs meestal door naar de bibliotheek. Maar daar zijn zij dan al geweest en er is daar te weinig informatie. Hoe lossen we dit op??

Cok Oostveen.

==###==

VAN EN OVER TSJECHIË EN SLOWAKIJE

In Tsjechië is de tijd van de vele volksdans- en muziekfestivals weer aangebroken. In het boekje van de "Vrienden van Přespolanka", mij toegezonden door de Stichting RAC (donateur), las ik een toelichting op de "Koningsritten". Met hun toestemming nemen we het artikeltje over. (H.G.B.)

De koningsritten

Alleen in enkele dorpjes in zuid-oost en midden Moravië vind je nog dit prachtige volksfeest met de rit op versierde paarden. Het is een voortzetting van een oude Pinkstertraditie, die vroeger ook in een aantal Europese landen gebruikelijk was.

Deze traditie is ontstaan in de Middeleeuwen. Maar over de oorsprong van deze koningsritten bestaat onder de historici een meningsverschil. De koningsritten in Bohemen, Moravië en Silezië vonden plaats op tweede Pinksterdag.

De initiatiefnemer was de vrijgezelle jeugd in de leeftijd tussen 13 en 20 jaar. Tot het einde van de 19e eeuw, toen het initiatief was overgenomen door cultuurinstellingen en verenigingen voor volksliederen en dansen, schoot de leeftijdsgrens al snel omhoog. Alleen voor de koning wordt een jongen tussen de 9 en 13 jaar gekozen.

De hoofddeelnemers zijn de koning en zijn adjudanten (de vaandeldragers, omroepers, de incasseerders en de dankzeggers). De koning mag niet praten of lachen, daarom heeft hij gedurende de hele ceremonie een roos tussen zijn lippen.

De rit verloopt feestelijk en met veel pracht en praal. Dit wordt benadrukt

door de feestelijke klederdrachten.

De koning en zijn adjudanten dragen vrouwelijke klederdracht (in sommige dorpen alleen de koning). De koning rijdt altijd op een schimmel met zijn handen in de zij. De adjudanten hebben sabels en de vaandeldrager rijdt met het vaandel.

De koning en de adjudanten gaan, gevolgd door de mannelijke jeugd, naar de burgemeester voor goedkeuring voor het Pinksterfeest. Tijdens de optocht door het hele dorp houden de omroepers korte toespraken bij de huizen. Hierin worden de goedkeuringen als ook de afwijzingen van de gemeenteraadsleden uitgesproken. Tegenwoordig wenden de omroepers zich ook tot de toeschouwers van het feest. Voor de toespraken krijgen ze cadeautjes, deze worden door de incasseerders ingenomen. Vroeger liep de optocht niet alleen door het eigen dorp, maar deed men ook de nabij gelegen dorpen aan.

De feestelijke koningsrit is een voorbeeld van een van de vele tradities die eens overal te zien was en nu nog maar een zeldzame happening is. In de 1e helft van de 19e eeuw was de koningsrit in het zuid-oosten en midden van Moravië, Silezië en in Bohemen te zien.

Aan het einde van de 2e helft verdween deze traditie in Bohemen geleidelijk, nu vind je het daar nergens meer. In dezelfde periode verdween ook deze traditie gedeeltelijk in Moravië en Silezië.

In zuid-oost Moravië heeft deze traditie stand gehouden.

De koningsritten zijn nu een deel van de hedendaagse cultuur geworden, vooral in het dorp Vlčnov, tussen Uherské Hradiště en Uherský Brod, heeft de koningsrit onverbroken plaats gevonden. Er worden weliswaar nieuwe gebruiken toegevoegd. Naast de optocht op de versierde paarden en de mensen in klederdracht, zijn de optredens van folklorgroepen, tentoonstellingen en andere cultuurvoorstellingen een deel van de koningsrit geworden.

Dit feest is eind mei in Vlčnov te aanschouwen. Een gelijke opzet van de koningsrit vindt men in Hluk. Dichter bij de traditionele koningsrit zit men in de gemeente Skoronice bij Kyjov en het dorpje Haná bij Olomouc.

Het feest van de koningsrit is een voorbeeld voor het behoud van traditie en cultuur in Tsjechië. De koningsrit oftewel Jízda Kralů is een levend cultureel erfstuk.

###

In 'Ahoj' van april schreef een onzer leden al een paar enthousiaste regels (in de rubriek "Van de leden") over het pension Český Krumlov in het gelijknamige stadje; de advertentie daarvan kunt u regelmatig in 'Ahoj' aantreffen.

De heer Pater uit Apeldoorn verstrekte ons enige beknopte informatie over hetgeen er binnenkort te beleven valt in dit prachtige stadje.

Van 16 t/m 18 juni zijn er feestelijkheden van de 5-bladige Roos, een belangrijke jaarlijks terugkerende gebeurtenis. Klederdrachten en feestkleding op 17 juni.

Het "Festival oude muziek" vindt plaats van 21 t/m 28 juli.

Van 9 t/m 22 juni is er in de Maskenzaal van het kasteel een pianofestival met musici uit Frankrijk, Spanje, USA, Duitsland, Litouwen en Tsjechië.

Van 30 juni t/m 2 september: Openluchttheater in de kasteeltuin met een draaibare tribune waar o.a. opera's worden opgevoerd.

Dan zijn er in diverse kerken en kloosters ter plaatse orgelconcerten te genieten en wel in de periode van 31 juli t/m 5 augustus.

Van 11 t/m 26 augustus vindt er een internationaal muziekfestival plaats waaraan vele bekende kunstenaars deelnemen.

Redenen genoeg om Český Krumlov in uw vakantieprogramma op te nemen.

--###--

UIT DE KNIPSELMAP

Toerisme in Slowakije

De familie Bergwerff uit Rotterdam stuurde een omvangrijk stuk uit het Algemeen Dagblad van 1 april jl. onder de kop "Een andere wereld in Slowakije". Cees van den Berg heeft in een toeristenbusje rondgetoerd, zich laten rondtoeren, beter gezegd. Aan het stuur een voormalig officier van het al even voormalige Tsjechoslowaakse leger, die lang geleden als aanhanger van de Praagse Lente van Alexander Dubček zijn uniform moest inleveren, na 1989 werd gerehabiliteerd, maar voor het leger toen veel te oud was en nu chauffeur is bij het Instituut voor Regionale Ontwikkeling van Slowakije, waaronder het toerisme valt.

De tocht gaat door de provincie Liptov en Cees van den Berg heeft het een prachtige tocht gevonden. Een land met grote toeristische mogelijkheden, schrijft hij. Wel met hotels die vaak even vervallen als groot zijn. Plannen voor nieuwe hotelaccommodaties en vakantie-bungalowparken, maar grote onzekerheid over de financiering daarvan. Lage prijzen voor prima maaltijden en goedkope tarieven voor kabelbanen naar prachtige natuurgebieden op 1200 meter hoogte. Bezoek aan een jachtmuseum "voornamelijk gevuld met in vitrines verzeld geraakte viervoeters en gevederde vrienden plus alle martelwerktuigen waaraan zij ten prooi zijn gevallen". De museumdirecteur zegt desgevraagd dat de in de nabije Tatrabergen levende beren echt niet "zo maar voor hun raap geschoten kunnen worden", omdat de jagers altijd over de nodige vergunningen moeten beschikken. De journalist zegt, niet geheel gerustgesteld, maar vlug in het bij het museum behorende en romantisch ingericht restaurant een smakelijke lunch, inclusief een halve liter bier, voor minder dan omgerekend zes gulden te hebben genomen.

Na nog enkele toeristische genietingen volgt een bijeenkomst van regionale bazen in het reiswezen. Eregast daarbij de Nederlandse honorair consul voor Slowakije, Henk Woerdman, die het gezelschap onomwonden vertelt wat hij allemaal voor verbetering vatbaar acht. Als uitsmijter stelt hij dat het met het toerisme naar Slowakije vanuit Nederland niets zal worden als er geen centrale organisatie voor het bevorderen van dat Nederlandse toerisme komt. De toehoorders knikken ja, maar laten daarna weten dat er geen geld voor is en dat het toerisme voor de Slowaakse regering ook maar een lage prioriteit heeft. Waarop Henk Woerdman prompt reageert met: "Dan heeft u wel een probleem. Want zonder investeringen om de accommodaties op orde te brengen en voor de opleiding van het personeel dat veel klantvriendelijker moet worden komt u er niet". Geenszins een blijde boodschap dus en de consul vertelt Cees van den Berg tijdens een aansluitende tocht door het majestueuze landschap, dat het voor de mensen ook moeilijk moet zijn om de enorme omschakeling naar de nieuwe situatie te maken. Maar toch, als dat niet lukt, dan komen de geld inbrengende toeristen niet of in veel te kleine aantallen.

Na nog enkele toeristische genietingen volgt een bijeenkomst van regionale bazen in het reiswezen. Eregast daarbij de Nederlandse honorair consul voor Slowakije, Henk Woerdman, die het gezelschap onomwonden vertelt wat hij allemaal voor verbetering vatbaar acht. Als uitsmijter stelt hij dat het met het toerisme naar Slowakije vanuit Nederland niets zal worden als er geen centrale organisatie voor het bevorderen van dat Nederlandse toerisme komt. De toehoorders knikken ja, maar laten daarna weten dat er geen geld voor is en dat het toerisme voor de Slowaakse regering ook maar een lage prioriteit heeft. Waarop Henk Woerdman prompt reageert met: "Dan heeft u wel een probleem. Want zonder investeringen om de accommodaties op orde te brengen en voor de opleiding van het personeel dat veel klantvriendelijker moet worden komt u er niet". Geenszins een blijde boodschap dus en de consul vertelt Cees van den Berg tijdens een aansluitende tocht door het majestueuze landschap, dat het voor de mensen ook moeilijk moet zijn om de enorme omschakeling naar de nieuwe situatie te maken. Maar toch, als dat niet lukt, dan komen de geld inbrengende toeristen niet of in veel te kleine aantallen.

Eindpunt van de reis is Bratislava, waar een bezoek wordt gebracht aan Daniela Stavova, directeur marketing voor toerisme op het Ministerie van Economische Zaken. Zij is het volledig eens met de visie van de Nederlandse consul. Ook de Slowaakse klaagt over het gebrek aan geld, waardoor er bijna niets kan gebeuren. Leuk al die toeristen uit eigen land en uit het voormalige oostblok, maar veel geld brengen die niet in. "We hebben nog een erg lange weg te gaan om van Slowakije een bloeiend

land te maken", stelt de directeur marketing vast. Assistent Karl Trunner meent dat het niet alléén een kwestie van geld is. Hij gelooft dat Slowakije op toeristisch gebied een tweede Zwitserland kan worden. Om dat te bereiken moeten de managers en anderen dan wel zo hard gaan werken als de Zwitserse collega's en niet stil blijven zitten, zo vat Cees van den Berg Trunners's opinie samen.

Het verhaal van Cees van den Berg komt mooi overeen met het verslag dat VNTS-lid Hans de Groot eerder voor 'Ahoj' schreef naar aanleiding van zijn ontmoeting met journalisten van het reistijdschrift Globe. Waarschijnlijk gaat het om dezelfde persreis, want de man van het Algemeen Dagblad noemt Hans de Groot met name als een in Slowakije wonende Nederlander die toeristische informatie kan verstrekken en geeft ook diens telefoonnummer. Het heeft al eerder in 'Ahoj' gestaan, maar ook hier nog maar een keer: 0042 845 884759.

De terugkeer van de adel

In de Haagsche Courant van 13 maart jl. zegt Stevo Akkerman dat de Tsjechische Republiek wel eens het "dichtst-bekasteelde" land van Europa wordt genoemd en dat dit best kan kloppen omdat er meer dan 2000 kastelen en burchten zijn op een oppervlakte, die te vergelijken is met die van Nederland¹). Adel en grootgrondbezitters vormden onder de Habsburgers een omvangrijke, bevoorrechte, groep, waarvan de maatschappelijke rol na 1918 snel werd gereduceerd, maar die tot aan de machtsovername door de communisten in 1948 nog altijd beschikte over belangrijke privé-bezittingen.

Stevo Akkerman laat Vladimír Reisky aan het woord, iemand die zegt tot de oudste adel te behoren. Een voorvader werd in 1449 in de adelstand verheven. Via een huwelijk kwam in

1852 het barok-kasteel van Vilémov in de familie. In de oorlog vestigden de Duitsers hun hoofdkwartier in het 35 kamers tellende kasteel. Daarna deed het Rode Leger hetzelfde.

In 1946 begon de familie de beestenbende op de ruimen en de bossen en landerijen te herstellen. Voorjaar 1948 bleek dat dit vergeefse moeite was geweest, althans voor de Reisky's zelf. De hele zaak werd geconfiscieerd en de toen nog jonge Vladimír vertrok naar Amerika. In 1991 kwam hij als emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Virginia terug naar Vilémov en besloot te blijven toen kasteel en toebehoren dank zij de Wet op de restitutie weer in zijn bezit werden gesteld. "Uit plichtsgevoel ben ik weer kasteelheer geworden" zegt Vladimír Reisky, die in een paar jaar tijd al negen miljoen kronen in de renovatie heeft geïnvesteerd. Als alles gereed is wil hij bijeenkomsten over internationale betrekkingen gaan organiseren. Daarvoor beschikt het kasteel over een conferentiezaal, die 40 jaar lang de plaatselijke schooljeugd tot gymnastieklokaal heeft gediend.

In tegenstelling tot kasteelheer Reisky is Prins Jiří Lobkowicz niet in Tsjechië geboren. Zijn leven lang woonde hij in Zwitserland en de Tsjechische taal was hem volledig vreemd. Maar zijn familienaam is een van de "grootste namen" van de Tsjechische adel. Drie takken Lobkowicz zijn er en die kregen bij de restitutie van onteigend bezit te zamen zeventien kastelen terug plus heel veel bossen en landerijen. Prins Jiří is nu dan ook eigenaar van vier kastelen en daarom verhuisde hij met vrouw Bettina in 1992 naar één daarvan, het slot Mělník. Daarmee gaven ze fraaie carrières in het internationale bankwezen op. Jiří werkt nu in Praag en Bettina is manager op het familiedomein, waar ook een wijnboerderij en restaurants toe behoren. Prins Lobkowicz is enthousiast zolang het over kastelen gaat, maar erg kritisch en ook teleurgesteld wat de Tsjechische maatschappij betreft. Hij ergert zich, vertelt hij de verslaggever, aan het ontbreken van waardering voor de staat en het gezin, het respect voor de wet, aan het materialisme van de puurste soort. De huidige regering wordt door prins Jiří Lobkowicz verafschuwd. Die is, meent hij, schuldig aan veel van wat hij de verkeerde invulling van het na 1989 ontstane spirituele vacuüm noemt. "Lenin zei openlijk dat hij de moraliteit offerde aan de klassenstrijd en hier wordt de moraliteit nu geofferd aan het kapitalisme. President Havel was degene die daar het meest tegen in het geweer kwam, maar hij wordt tegenwoordig helemaal overschaduwed door premier Klaus" voegt de prins er aan toe.

Een duidelijke mening en nog al opmerkelijk voor een adellijke oud-bankier.

¹ Dat van die oppervlakte klopt niet helemaal. De Tsjechische Republiek is circa 78.000 km² groot, ruim twee keer Nederland.

Knipseltjes.

Volgens een bericht in de Haagsche Courant van 10 april jl. werd door zo'n 15.000 mensen in Bratislava gedemonstreerd tegen het door de Slowaakse televisie beëindigen van enkele zeer populaire programma's. De demonstranten presenteerden ook een petitie, ondertekend door 117.000 Slowaakse burgers waarin terugkeer van de verbannen programma's verlangd werd. Het meeste misnoegen heeft verwekt het verdwijnen van de show van cabaretier Milan Markovic, waarin premier Mečiar nog al eens stevig werd aangepakt. Inmiddels is de satirische show van Markovic terug op de TV. Op de Tsjechische wel te verstaan. Ook andere Slowaakse TV-makers zijn al uitgeweken en laten hun programma's in Tsjechië uitzenden. De Slowaakse regering ziet dat met lede ogen aan en heeft in Praag officieel protest aangetekend.

In dezelfde krant viel ook te lezen dat het kijken naar het journaal van 19.30 uur voor de Tsjechen een nationaal ritueel is. Tegenwoordig zijn er op dat tijdstip echter twee journaals, "Zprávy" ("Berichten") van de publieke omroep en "Noviny" ("Nieuws") van de commerciële zender Nova. En bijna alle Tsjechen kijken nu naar "Noviny". Vanwege de snelle, flitsende, presentatie en

om de inhoud van vooral verkeersongelukken, moorden, spannende rechtszaken en filmpremières. Politiek is bij Nova taboe. "Dat interesseert de kijkers niet", aldus de directeur. "Duizend doden in Ruanda tellen minder dan een vechtpartijtje op het Wenceslasplein" voegt hij er aan toe. Wat voor de nieuwsvoorziening geldt, geldt ook voor de andere programma's. Ook die weet Nova kennelijk beter naar de smaak van de kijkers te maken en deze omroep haalt in de kijkcijfers dan ook constant ruim 60%. Overigens is, in afwijking van wat bij commerciële TV gebruikelijk is, slechts een minderheid van de programma's van Amerikaanse afkomst, hoewel Nova in feite een Amerikaanse-Canadese onderneming is, zeker wat de kapitaalverstrekking betreft, zo laat de Haagsche Courant weten. Ook nog dat de Tsjechen 86% van hun vrije tijd "voor de buis" doorbrengen, wat een Europees record moet zijn.

Het jongerenblad Primeur vermeldt dat in Tsjechië sinds kort Semtex-soft-drink verkrijgbaar is, gemaakt door een firma Pinalli. De naam is afkomstig van ... jawel het beruchte reukloze plastic explosief, dat al vele terroristen "goede" diensten heeft bewezen. "Omdat Soft Semtex je een kick geeft" zegt directeur Petr Krejčík, die als zijn streven aangeeft: "het verbeteren van de naam van Tsjechische producten in de wereld".

In een knipsel uit, aan het lettertype te zien, het Algemeen Dagblad, een verslag van een eendaags bezoek van de premier van de Tsjechische Republiek aan Nederland. Deze laat bij de persconferentie over het onderwerp "de deling van Tsjechoslowakije" weten: "Goh, ik was dat al bijna vergeten. Dat is geschiedenis. Het is net als in een huwelijk. De periode voor de scheiding is traumatisch, de eerste tijd erna pijnlijk. Maar na 2 1/2 jaar zijn de wonden geheeld. Vergeet niet dat ik in 1992 heb geprobeerd met mijn partij in Slowakije de deling te voorkomen, maar wij kregen niet voldoende zetels. U zou hooguit kunnen vragen of wij met onze ex-partner problemen hebben over de omgangsregeling met de kinderen. En die zijn er ook niet".

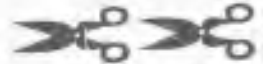
De Tsjechische brouwerij Boskovar zocht mogelijkheden voor de vergroting van de afzet in het buitenland. Er werden twee nieuwe merken ontwikkeld en daarbij ging het om kosjer gebrouwen bieren waarmee gemikt werd op de Israelische en Amerikaans-joodse markt. De merken kregen de namen "Sámes" (koster) en "Rabín" (rabbijn). Voor het verkrijgen van een "hechsjer" (goedkeuring door de joodse religieuze autoriteit) wendde de brouwerij zich tot de opperrabbijn van Praag, Karol Sidon, maar die weigerde het joodse keurmerk te verlenen. Hij stelde dat "een rabbijn een religieuze persoon is en dat je die niet drinkt in een kroeg". (Nieuw Israelitisch Weekblad van 14 april 1995).

TSJECHĚ EN SLOWAKIJE, NET EVEN IETS ANDERS ..

- 5-daagse verzorgde busreis naar Praag van af f. 289,-
- Pendelbus naar Praag f. 189,-
- Vakantiehuisjes in Tsjechië en Slowakije, vanaf f. 375,- per week.
- Ind. kastelentocht Zuid Bohemen vanaf f. 410,-
- Individuele tour Slowakije vanaf f. 495,-

Bel voor informatie: Europe International (ANVR/SGR)
Telefoon 01720-91 405

Uit de E-mail map Carolina van de Karelsuniversiteit te Praag.

De Slowaakse president Michal Kováč op bezoek in Praag.

Op 8 maart arriveerde Michal Kováč voor een werkbezoek in Praag. Hij sprak met Václav Havel. Zij waren het met elkaar eens dat, vanwege de gezamenlijke geschiedenis, de betrekkingen tussen beide landen naar een hoger niveau moet worden getild dan betrekkingen tussen twee buurlanden.

Václav Havel uitte zijn bezorgdheid over de ontwikkeling van de democratie in Slowakije, maar Michal Kováč ziet in de huidige Slowaakse regeringscoalitie voldoende democratische kracht. "Gezond verstand overwint", aldus Michal Kováč.

Havel's toespraak in parlement.

In een toespraak in het parlement, beoordeelde Václav Havel de toestand van de politiek en de samenleving, de onderwijsvernieuwing, het leger, de politie en de economie.

Hij bekritiseerde de groei van de rassendiscriminatie, het antisemitisme en andere uitingen die in strijd zijn met de mensenrechten. Hij stelde voor een ombudsman te benoemen.

Havel riep opnieuw op tot de vorming van een Senaat, die in de grondwet moet worden vastgelegd, en hervorming van het territoriaal beheer (indeling van de provincies). Havel stelde ook voor een comité te vormen die toezicht houdt over de partijkassen.

Invoer van Tsjechië groter dan uitvoer.

De afgelopen negen maanden is de invoer groter dan de uitvoer, een verschil van 12,5 miljard kronen. De invoer was in januari 1995 66% hoger dan de invoer in januari 1994, terwijl de uitvoer op hetzelfde niveau bleef. Hoewel de waarde van de uitgevoerde goederen zijn gestegen, is de omvang gedaald.

Bouw van de luchthavenhal van het vliegveld Ruzyně bij Praag.

Het contract voor de bouw van een nieuwe luchthavenhal is zonder competitie toegekend aan het Franse aannemingsbedrijf Bouygues en de 'Investerings- en Postbank' mag de financiering van het project verzorgen. Beide bedrijven hebben een bedrag van 0,25 miljoen kronen overgemaakt op de rekening van ODS, de partij van de minister president Václav Klaus. De minister van transport en woordvoerder van ODS J. Straský ontkende dat de gift aan zijn partij verband houdt met het toekennen van de opdrachten aan beide bedrijven. De contracten zijn eind 1994 getekend en een wet inzake de aanbestedingen en investeringen van de staat is pas in 1995 afgekondigd.

(Eind 1994 was de luchthaven nog in het bezit van particuliere aandeelhouders, pas sinds kort is de staat, door aankoop van de aandelen, in het bezit gekomen van de luchthaven; red.)

Stijging van het bruto binnenlands produkt.

Het bruto binnenlands produkt (bbp) is in 1994 ten opzicht van 1993 met 2,7% gestegen. In 1991 en 1992 daalde het bbp. De stijging in 1994 was met name te vinden in de industrie en bouw.

Nieuwe wet ter bescherming van merken.

Met ingang van juni 1995 is een nieuwe wet van kracht, die moet voorkomen dat Tsjechische bedrijven een naam of merk registreren van wereldbekende merken. Wereldbekende merken vertegenwoordigen een bepaalde kwaliteit. Hiervan mag door een ander niet worden geprofiteerd, het publiek wordt hiermee misleid.

Bezoek van Václav Klaus aan Oostenrijk.

Tijdens zijn bezoek in Oostenrijk, heeft Václav Klaus een lezing gegeven voor de Bank of Austria. Hij schetste dat in Tsjechië vóór het jaar 2000:

- de inflatie is gezakt tot 3%
- de lonen nog steeds lager zijn dan in West Europa
- de werkloosheid stijgt, waarschijnlijk naar 5 tot 6%
- de Tsjechische Kroon opgenomen is in het Europees Monetair Systeem.

Tsjechisch leger kan zich geen Amerikaanse wapens permitteren.

Premier Klaus en het Hoofd van de Generale Staf van het leger hebben bekend gemaakt dat Tsjechië onvoldoende financiële middelen heeft om militaire wapens en techniek uit Amerika en West Europa te kopen. Ook al vindt men dat de Amerikaanse en West Europese wapens en technieken op een hoog niveau staan, voorlopig zal men het met de vernieuwde Russische tanks en vliegtuigen moeten doen. Het ministerie van defensie is voorlopig niet van plan de Mig-21 gevechtsvliegtuigen te vervangen, evenmin is men van plan om F-16 gevechtsvliegtuigen te kopen.

Humanitaire hulp aan Tsjetsjenië.

Drie vrachtwagens met voedsel en hulpgoederen voor Tsjetsjeense vluchtelingen zijn uit Praag vertrokken naar Nazran, een stad in Tsjetsjenië waar meer dan 100.000 vluchtelingen verblijven. De zending is gefinancierd door de Tsjechische regering, particulieren en bedrijven.

Geëmigreerde Tsjechen krijgen makkelijker hun Tsjechische nationaliteit terug.

Er is een wetswijziging in aantocht, waardoor Tsjechen of Slowaken die hun Tsjechische nationaliteit door emigratie hebben verloren makkelijker hun Tsjechische nationaliteit terug krijgen. Men hoeft niet te voldoen aan de eis dat men minimaal 5 jaar in Tsjechië woonachtig is. Deze wetswijziging is met name bedoeld voor Tsjechen en Slowaken die in Duitsland en Rusland wonen. Dit vergemakkelijkt de repatriëring van 1.800 Tsjechen en Slowaken die in de jaren 1991 - 1993 naar Rusland zijn gegaan om te helpen na de kernramp in Tsjernobyl (zij hebben door verschil in wetgeving tussen Rusland en destijds Tsjechoslowakije hun Tsjechoslowaakse nationaliteit verloren; red.). De andere groep zijn de Tsjechen en Slowaken die door de uitzetting van de Sudetenduitsers in 1945 de Tsjechoslowaakse nationaliteit verloren.

Tomas Garrigue Masaryk.

Op 7 maart is het 145 jaar geleden dat de eerste president van Tsjechoslowakije, Tomas Masaryk, werd geboren. De 'President Bevrijder' was symbool van de zelfstandige Tsjechoslowaakse staat, humaniteit en democratie. Op 37-jarige leeftijd kwam hij in de politiek, verliet Tsjechoslowakije aan het begin van de eerste wereldoorlog en verbleef onder andere in Frankrijk, Rusland, Italië en de Verenigde Staten. Tijdens zijn ballingschap in de Verenigde Staten zocht hij steun bij de verdragslanden voor de oprichting van een Tsjechoslowaakse staat. De 'Washington Declaration' van 18 oktober 1918 betekende de proclamatie van de Tsjechoslowaakse staat. Masaryk keerde op 20 december 1918 terug als eerste president van de nieuwe Tsjechoslowaakse Republiek. Hij bleef 17 jaar in functie en trad om gezondheidsredenen af. In 1937 overleed hij in het kasteel Lány, waar hij ook is begraven.

Premier Klaus ontvangt Adam Smith prijs.

Tijdens de conferentie over Sociale Ontwikkeling in Kopenhagen, georganiseerd door de Verenigde Naties, kreeg premier Klaus de Adam Smith prijs uitgereikt. In zijn toespraak legde Klaus de nadruk op koppeling tussen sociale ontwikkeling en politieke en economische vrijheid. Volgens hem is hulp uit het buitenland slechts een tijdelijke oplossing. Hij veroordeelde ook de uitvoer van ideologieën en levensstijlen naar ontwikkelingslanden.

Radio 'Free Europe' start haar uitzendingen uit Praag.

Medio maart startte 'Radio Free Europe' en 'Radio Liberty' hun uitzendingen van enkele uren per dag. De uitzendingen zijn met name gericht op Tsjechië, Oekraïne, Rusland en het voormalige Joegoslavië.

Muziekgroep Bráník verdacht van het verspreiden van racisme.

De muziekgroep Bráník is voor de rechtbank aangeklaagd vanwege de racistische teksten tegen zigeuners, Vietnamezen en negers die de groep ten gehore bracht voor een publiek bestaande uit voornamelijk skinheads. De groep is inmiddels opgeheven. De 6 leden van de groep kunnen veroordeeld worden tot maximaal 8 jaar gevangenisstraf. De muzikanten verdedigden zich als volgt: "Onze apparatuur was zo slecht, dat niemand onze teksten kon verstaan. Wij speelden alleen maar om geld te verdienen. Nooit was het onze bedoeling om de skinheads te steunen".

Eerste veroordeling vanwege het beledigen van president Havel.

Z. Svarovský (62) is tot 4 maanden gevangenisstraf veroordeeld wegens zijn artikelen in de dagbladen Denní Hlasatel en Nedělní Hlasatel, die in Tsjechië, de Verenigde Staten en Canada verschijnen. Hij noemde Havel een landverrader en leugenaar.

Svarovský was al de 10e die wegens belediging van de president werd aangeklaagd, maar bij de andere 9 zijn de rechtszaken door interventie van president Havel stopgezet.

Zetel der Tsjechische Vorsten beschadigd door buitenlandse vandaal.

Een zeldzaam beschilderde muur in een gang van de burcht Karlštejn is aanzienlijk beschadigd door toeristen. Karlštejn was in de 14e eeuw de bewaarplaats voor de kroonjuwelen van keizer Karel IV. Een renaissance beschildering op een originele onderlaag uit de 16e eeuw is door een onbekende op één meter met donkere oranje verf beklad. In de burcht waren twee toeristengroepen aanwezig, een Italiaanse en een Deense. Tot nu toe is men er niet in geslaagd de dader te vinden. De dader kan een gevangenisstraf verwachten tussen 3 maanden en 3 jaar. Het herstel zal ca. 15.000 kronen gaan kosten.

RECREA

Op vakantie?

RECREA heeft vakantiewoningen, pensions en hotels in Nederland, Duitsland en Tsjechië.

Voor info: RECREA

Heerderweg 70 Tel. 05780-13992
8161 BN EPE Fax 05780-14145

Noot van de redactie: sommige berichten komen nogal vreemd over, vaag of onvolledig. Wij hebben de berichten vertaald zoals ze zijn, zonder er iets aan toe te voegen of weg te laten. Alleen bij het bericht over de bouw van de luchthavenhal van Ruzyně hebben wij een toelichting toegevoegd, zodat het e.e.a. duidelijker wordt. En natuurlijk met dank aan Pavla Kubicek en Jan Hartog voor het ter beschikking stellen van de E-mail map.

Tsjechische portretten (XVII.)

Jan Neruda de chroniqueur van het Praagse leven.

In de 19de eeuw beleefde de Tsjechische cultuur een opmerkelijke renaissance, die tenslotte een eind zou maken aan de overheersende Duitse invloed. Een belangrijke stimulans tot deze nationale wedergeboorte gaf de Duitse denker Johann Gottfried Herder, die de betekenis van de volkscultuur beklemtoonde en hierdoor bijdroeg tot de herleving van de Slavische culturen in de Donaumonarchie. Een centrale figuur in de Tsjechische culturele renaissance was Josef Dobrovský (1753-1829), schrijver van "Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur" (1792). Hij maakte de Tsjechen weer bewust van hun culturele identiteit "die na de slag op de Witte Berg (1620) voortdurend door germanisering werd bedreigd. Ofschoon Dobrovský in het Duits en Latijns schreef, legde hij toch de grondslag voor de Slavische literatuurwetenschap. Bovendien beklemtoonde hij de gelijkwaardigheid van de taal der Tsjechen met die van andere talen.

Met zijn bekende gedicht "Máj", waarover ik in september 1994 schreef, heeft Karel Hynek Mácha het cultureel bewustzijn van de Tsjechen sterk gestimuleerd, ook al verkondigde Mácha geen nationale idealen. Hetzelfde kan gezegd worden van de journalist Jan Neruda.

M. Švabinský: Jan Neruda

Levensloop.

Jan Neruda werd in 1834 in Praag in de Malá Strana als zoon van een oorlogsveteraan geboren. Zijn jeugd bracht hij door in een straat, die nu zijn naam draagt. Na zijn gymnasiumtijd wilde hij opgenomen worden in het bekende klooster Strahov. Om onbekende redenen werd hij evenwel geweigerd en hij besloot toen rechten te gaan studeren aan de Karels-universiteit, een studie, die hij door financiële oorzaken niet kon voltooien. Sederdien voorzag hij als journalist in zijn levensonderhoud en schreef bovendien toneel- en literaire kritieken. In 1858 verscheen van zijn hand een gedichtenbundel "Hřbitovní kvítí" (Kerkhofbloemen), die bij de conservatieve pers niet goed werd ontvangen omdat de bundel een ironische en soms zelfs cynische ondertoon had. Neruda vertaalde gedeelten uit Victor Hugo's "La légende des siècles". Hij schreef gevoelige verzen, gewijd aan zijn moeder "Matičce" (Aan mijn lieve moeder). In 1878 publiceerde de veelzijdige dichter, die zich aangesloten had bij de schrijversgroep "Máj", zijn "Písně kosmické" (Kosmische liederen), verband houdend met de nieuwe theorieën over het ontstaan van het heelal. In 1883 verscheen zijn "Balady a romance" (Balladen en romancen), die gebeurtenissen uit de Tsjechische geschiedenis een actueel karakter gaven. Ook schreef Neruda voor Duitse bladen.

Proza.

Het is echter vooral het proza, dat Neruda tussen 1858 en 1878 heeft geschreven, dat tot op heden de meeste aandacht kreeg. Dit geldt in het bijzonder over zijn "Povídky malostranské" (Verhalen van de Malá Strana, Duitse vertaling: "Kleinseitner Gaschichten"), dertien vertellingen over de Malá Strana, dit schilderachtige deel van Praag aan de voet van de berg waarop de Burcht verrijst. Het is een aparte stad met zijn smalle straatjes, trappen en pleintjes, met zijn oude aristocratische huizen (het Wallensteinpaleis!), met zijn kleine burgers, handwerkslieden en bedelaars. De atmosfeer van dit oude stadsdeel van Praag inspireerde Rilke tot een gedicht "Auf der Kleinseite", waarvan ik deze regels citeer:

"Alte Häuser, steilgegiebelt,
Hohe Türme voll Gebimmel -
In die engen Höfe liebelt
Nur ein winzig Stückchen Himmel"
(uit de bundel "Lanenopfer").

In de bundel "Verhalen van de Kleine Zijde" komen typen voor als "meneer Ryšánek" en "meneer Schlegl". Iedere dag ontmoeten zij elkaar in hetzelfde café maar zij groeten elkaar niet en spreken nooit een woord. Oorzaak is een vrouw op wie beiden verliefd werden. Zij gaf de

voorkeur aan meneer Schlegl. Een volgend verhaal heeft als hoofdfiguur een bedelaar, een bekende zwerver in het wereldje van de Kleine Zijde, die door een concurrerende bedelares in het ongeluk wordt gestort dankzij haar kwaadaardige praatjes. Dan is er de merkwaardige figuur van een arts, die nauwelijks patiënten heeft, maar opschudding veroorzaakt, wanneer hij op het kerkhof ziet, dat een "dode" slechts schijndood is. Een andere schets verhaalt hoe een oude man, die zich de rijke eigenaar waant van een verzameling edelstenen door een professor uit de droom wordt geholpen: het zijn slechts kiezelstenen. Maar voor zijn omgeving blijft de gedesillusioneerde oude man de geliefde figuur die de rol van grootvader vervult.

Neruda steekt in zij verhalen de draak met de ambtenaren, die uit standsbewustzijn het Duits prefereren boven het "volkse" Tsjechisch.

De verhalen van Neruda werden later gebruikt bij het onderwijs in de Tsjechische taal zoals Max Brod, Franz Werfel en Franz Kafka hebben ervaren. Wat de Malá Strana was voor Neruda was de Staré Město (Oude Stad) voor Kafka. In zijn prachtige boek "Magisches Prag" schreef A.M. Ripellino over de Malá Strana (Kleinseite) het volgende: "Auf der Kleinseite regiert die Vergangenheit. In den Kleinseitner Geschichten Jan Nerudas, die um die Mitte des vergangenen Jahrhunderts spielten, war dieses Viertel mit seinen Gärten und Adelspalästen, seinen Kirchen und den schmalen, zur Burg hinaufführenden Strässchen, in deren Pfützen sich das gelbe Licht der Laternen spiegelte, ein verschlafener Provinzwinkel".

De naar Neruda genoemde "Nerudova ulice" (Nerudastraat) leidt steil omhoog naar de Praagse Burcht. Het is dankzij de fraaie patriciërshuizen één van de mooiste straten van de "Gouden stad". Toen de huizen nog geen nummers hadden, droegen zij bordjes, die de naam van het huis aangaven, b.v. "U červeného orla" (De rode adelaar), "U zeleného raka" (De groene kreeft). Neruda's zorgvuldige typering en rake karakterisering, vaak met de nodige humor en ironie, zijn sterk sociaal besef, hebben vele schrijvers tot voorbeeld gediend. Niet alleen Tsjechische auteurs als Hašek en Capek 1), maar ook de bekende Chileense dichter Ricardo Eliecer Nefalí Reyes Basoalto, die de naam van de Tsjech koos als zijn pseudoniem Pablo Neruda (1904-1973).

Neruda toonde zich niet alleen een bewonderaar van het werk van de eerste belangrijke en moderne Tsjechische dichter Karel Hynek Mácha, maar evenzeer van Heinrich Heine. Hij was een vruchtbaar auteur, zoals blijkt uit zijn ongeveer 2.260 feuilletons (!) die hij voor Tsjechische kranten schreef en die in vijf banden zijn gebundeld. Voorts schreef hij 8 bundels gedichten, drama's en reisschetsen uit Frankrijk, Italië, Duitsland, Egypte, Griekenland en Constantinopel. Met aandacht volgde Neruda het politieke en culturele leven van zijn tijd en wist dit op een treffende wijze te commentariëren. Hierdoor bracht hij de Tsjechische journalistiek op een ongekend hoog niveau. Hij schreef zonder pathos en met de nodige ironie in de geest van Heine en Tsjechov. Hij heeft de Tsjechische nationale en culturele renaissance belangrijke diensten bewezen zonder ooit in chauvinisme te vervallen. Zijn kosmopolitische oriëntatie op cultureel gebied blijkt uit zijn artikelen over figuren als Garibaldi, Victor Hugo, Heine, Petöfi en Björnson.

Nieuwe vertalingen van Neruda.

Hoezeer Neruda's verhalen over het leven rond 1850 in de Malá Strana tot het blijvend cultureel erfgoed van de Tsjechen behoort, blijkt uit het feit, dat in 1993 bij de Engelse uitgeverij Chatto and Windus een nieuwe vertaling van Neruda's verhalen verschenen, verzorgd door Michael Henry Heim met een inleiding van de bekende Tsjechische auteur Ivan Klíma. De vertaling onder de titel "Prague tales" is uitgegeven in de nieuwe reeks "Central European Classics" waarin oudere Tsjechische, Hongaarse en Poolse klassieken in nieuwe vertalingen zullen verschijnen. Al eerder, in 1971 verscheen bij Wilhelm Heyne Verlag (München) een Duitse vertaling onder de titel "Kleinseitner Geschichten". Nu de belangstelling voor Tsjechië en de Tsjechische cultuur zo is toegenomen, is de tijd rijp, dat er ook een Nederlandse vertaling verschijnt.

Peter Krug

De Nerudastraat aan de voet van de Praagse burcht, waar de schrijver woonde. Oorspronkelijk in gotische stijl gebouwd, later van barokke decoraties voorzien.

1) zie Ledenbrief nov./dec.1993 en jan.1994

GENOOTSCHAP VOOR TSJECHISCHE EN SLOWAakse MUZIEK

Klassieke zenders in Nederland en Tsjechië

"En Slowakije dan?" zo zult u vragen. Nu daarover kan ik kort zijn: Er was een uitstekende klassieke zender: "Melodia", deze is echter sinds de splitsing der republiek Tsjecho-Slowakije in Tsjechië niet meer te ontvangen. Als hij nog bestaat,

De commotie over de Nederlandse "Concertzender" die met opheffing werd bedreigd maar gelukkig dankzij nieuwe donateurs kan blijven bestaan, geeft mij aanleiding iets over Tsjechische klassieke zenders, wat ik er zelf van weet, te berichten. Om te beginnen is er "VLTAVA", wat evenmin een klassieke zender genoemd kan worden als Hilversum 4 (speciaal Hilversum 4 vroeger, tegenwoordig is het beter), want er is veel gepraat tussen: hoorspelen, gedichten, van die literama-achtige programma's, interviews etc. Dan is er "Radio-Kobra-Klassik" tegenwoordig wordt dat "Kobra" weggelaten. Deze heeft op vaste tijden "praatprogramma's" nl. tussen 17-19 uur: medische praatjes, theateraankondigingen, nieuwsberichten; tussen 7-9 uur 's-ochtends kondigt men aan wat er gedurende de rest van de dag zal komen. Waarom duurt dat zo lang? Omdat, als ze vertellen dat ze om 15 uur strijkkwartet op. 105 van Dvořák zullen brengen, gespeeld door het Stamic-kwartet, ze als "voorproefje" al even één deel helemaal laten horen. En dan kan je wel twee uur vullen.

Op VLTAVA brengt men meer thema-programma's dan op Radio Klassik, ook geeft VLTAVA meer eigentijdse muziek (als ze muziek geven en geen gepraat). RADIO KLASSIK brengt 's-avonds vaak een complete opera; verder is er wel eenheid in de programma's, bijvoorbeeld hele programma's met kamermuziek of met opera-aria's of liederen of gewijd aan één componist, niet zulke alle-gaartje-programma's zoals je ze hier in Nederland aantreft op Concert-Radio (allerlei bezettingen door elkaar, wat dan "Koffieconcert" wordt genoemd, of "Ouverture", waar dan ook nog stukken worden onderbroken door beursberichten of reclame voor de nieuwste personal computer) of ook wel op Hilversum 4 ("Muziek voor Miljoenen").

Samengevat is VLTAVA iets meer cultureel, maar te veel Hilversum 4-oude stijl, KLASSIK iets tussen Concertzender en Hilversum-4-oude stijl in; maar je weet wanneer de vaste praatprogramma's zijn: tussen 17-19 hoef je hem niet aan te zetten.

Interessant is wat er aan wederzijdse informatieverstrekking wordt gedaan: In Nederland is dit vooral de verdienste van de genoemde Concertzender (s.v.p. niet verwarren met Concert Radio): er was een serie programma's "Van Bohemen naar Tsjechië". Men bracht dan steeds enige werken uit de 18e eeuw, toen Bohemen nog bij Oostenrijk hoorde, en werken uit deze eeuw. Goed idee, maar als ik nu zo'n programma zou moeten samenstellen, had ik toch de 19e eeuw óók er bij genomen, al zijn Dvořák en Smetana zo langzamerhand overbekend, en van de componisten van deze eeuw (dat men de namen wel eens verkeerd uitsprak, is te vergeven) zou ik toch een korte biografie gegeven hebben ter oriëntatie. Overigens werd er eens een prachtig kwartet van Oto Ferenczy gespeeld, zonder dat men vermeldde, dat deze componist een Slowaak is.

In Tsjechië heeft VLTAVA eens een programma over Nederland gebracht zoals in de Ledenbrief ook eens is gerapporteerd. Wat muziek betreft beperkte men zich tot de oude muziek uit middeleeuwen en renaissance, o.a. Orlando di Lasso. Dat de componisten van deze "Nederlandse Scholen" eigenlijk hoofdzakelijk Waalse Belgen waren, is tot daar aan toe. Maar zij zijn ook in Tsjechië voldoende bekend, dank zij activiteiten van ensembles als Praagse Madrigalisten, Ars Rediviva (dirigent Milan Munclinger), die werken van Obrecht, Lasso, Dufay e.o. al lang geleden op platen vastlegden!

De moderne Nederlandse muziek (Schat, Andriessen e.a.), die internationaal zeker in aanzien is, is echter in Tsjechië hooguit aan enkele ingewijden bekend. De belangrijke componisten waren alle leerlingen van Kees van Baaren (die óók mijn leraar was, ere zijn nagedachtenis), deze was op zijn beurt weer leerling van de 100 jaar geleden geboren Willem Pijper.

Als ik zo'n programma zou mogen samenstellen, had ik zeker meer aandacht aan de hedendaagse Nederlandse muziek besteed en zeker aan Pijper vanwege het jubileumjaar, terloops vertellend, dat hij de leraar van mijn leraar was, en omdat hij lovende kritieken schreef over werken van Janáček, Ullmann en Schulhoff. Werken van Krása en Hába vonden bij Pijper minder waardering, maar hij was ook zeer scherp, soms té scherp, maar in elk geval behoorlijk met Tsjechische muziek op de hoogte (dat was overigens naar aanleiding van premières van Tsjechische werken op festivals in Siena en Donaueschingen).

Ik heb overigens de "Concertzender" mijn diensten aangeboden. Met Vltava zal dat als buitenlander moeilijker zijn. Wie weet welke informatie ons Genootschap nog kan bieden, die anderen blijkbaar laten liggen!

Hans Wallin.

Hij heeft het niet meer beleefd

"Vader vandaag overleden. Begrafenis op maandag".

Zo luidde het telegram uit Velká. Martin Zeman **) stierf op 31 mei. Een man die waarschijnlijk elk Slowaaks volkslied kende. De rechterhand van Bartoš***), de hand waarbuiten diens liedverzameling niet zou hebben bestaan. De hand van Zeman heeft de noten geschreven en voor de echtheid en zuiverheid in stijl daarvan stond hij in.

Hij behoorde tot degenen die onze liederen - onze trots - oprecht lief had. De ander - Bartoš - stierf in Mlatcov; op het kerkhof van Na Strání rust nog een ander, Doufalík****). Zeman verstond de kunst om de mooiste liederen uit te zoeken. In de door hem verzamelde duizend liederen ligt niet alleen een muzikale maar ook een poëtisch-literaire schat verborgen.

Het ging hem er niet om "zomaar" een geliefd lied uit te zoeken, dat stuitte hem tegen de borst. Hij beleefde plezier aan een lied en wilde dat het ook alle anderen - als noodzakelijkheid in het leven - hetzelfde plezier zou geven. Hij zong ze thuis niet om bewondering te wekken.

Hij wilde de "Volksmuzikanten uit Velká"*****) met deze liederen de wijde wereld insturen. Hij kwam helaas niet verder dan de kroeg in Luhačovice. Wij wilden met onze liederen door de publicatie ervan ook de wijde wereld in.

Oordeel zelf, u, degenen die onze liederen kent! Als onze liedbundels op dit moment op de wereldmarkt verschenen, zou dat niet een grotere sensatie zijn dan de waardeloze toernee's naar Londen en Parijs? Een durend en geen vluchtig werk, een voorbeeld van het grote, door schoonheid vlamme hart van ons volk. De kern van de natie - en geen voorbeeld van een kunstmatige produktie van twijfelachtig en armelijk allooi.

Martin Zeman! Ook van jou zou de wereld hebben gesproken! Niet zozeer van jou zelf, maar des te meer van het werk van de natie - en daaraan zou je zeker de grootste vreugde beleefd hebben.

Hij mocht het niet beleven.

Leoš Janáček, 31 mei 1919 (Verschenen in de "Lidové noviny", 3/6/1919)
(vertaling: Wim Brandse)

ČESKÝ KRUMLOV

Nieuw pension/restaurant in Zuid Bohemen
2/4/6 persoons kamers en appartementen
met logies, ontbijt, douche en WC.

Tweepersoonskamers v.a. f. 50 per dag

Informatie en folder: 055-664 362

Na Praag de mooiste stad met 300 beschermde monumenten. Mooie omgeving. Goed en nog goedkoop, ook in het vakantieseizoen.

Restaurant Bohemen

Het enige Tsjechische
restaurant in Nederland

Vlees- en visspecialiteiten

Appelhaven 26
1621 BC Hoorn (N.H.)
Tel. 02290-47692

** Martin Zeman (1854-1919) uit Velká aan de Velička. Volksliedverzamelaar uit het Moravische Slowakije, medewerker van Lucie Bakaš en organisator van de Moravisch-Slowaakse bruiloft op de "Etnografische Tentoonstelling" te Praag in 1895.

*** Franz Bartoš (1837-1906). Tsjechische filoloog, dialectenkenner en etnograaf. Verzamelaar van Moravische volksliederen. Professor in Strážnice, Olomouc, Těšín en Brno (1869-1902).

**** Alois Doufalík, verzamelaar van Moravische volksliederen.

***** Velká, Moravisch-Slowaakse gemeente, belangrijk centrum van de Moravische muzikale folklore.

MUZIKALE NOTEN

Uit "Amatinka":

Op zaterdag 3 juni kunt u de topkapel Moravanka en 'Die Original Schintaler' beluisteren tijdens het 32e internationale blaaskapellenfestival te Beringe. Voor meer informatie W. Versteegen te Beringe, ☎ 04760-78337/72007.

Zondag 4 juni Frühshoppen met medewerking van diverse muziekgezelschappen zoals Kotaranka, Galanecka, Amatinka en vele anderen.

Zondag 4 juni Moravanka en Galanecka 's-avonds in Beringe. Info: zie boven. Vrijdag 9 juni kunt u Blaaskapel Amatinka horen in Cafe-restaurant Buitenlust te Harfsen. Dit optreden dat georganiseerd wordt door de Oranjevereniging zal beginnen om 20.00 uur en eindigen tegen de klok van 22.30 uur.

Zaterdag 10 juni kunt u Zadovjaci beluisteren in Lamswaarde (Zeeuws-Vlaanderen). Organisatie door Blaaskapel "De Lamsoren". Info bij Dhr. Kindt, ☎ 01142-262.

==###==

WAT HET OOG STREELT

Het nieuwe bouwen in Nederland en Slowakije
Architectuur uit de jaren 1981-1940
17 juni tot en met 10 september 1995

Slowakije beschikt over een royale erfenis van de architectuur van het zogenoemde Nieuwe Bouwen. Dit Slowaakse cultuurgood is in Nederland, waar het Nieuwe Bouwen in deze periode school maakte, nagenoeg onbekend.

Uit vriendschappelijke contacten van medewerkers van Van Dijk, Van Soomeren en Partners met de architectenvereniging "Spolok architektov Slovenska" uit Bratislava, werd het idee geboren om te komen tot een gezamenlijke, vergelijkende tentoonstelling die in beide landen de aandacht kan trekken.

De tentoonstelling zal op meerdere plaatsen in Nederland en Slowakije te zien zijn: het Comenius Museum heeft de primeur.

De nadruk ligt in de tentoonstelling op de relatie tussen het Slowaakse en Nederlandse bouwen, maar daarbij zal ook aandacht besteed worden aan belangrijke ontwikkelingen in Tsjechië.

Het Comenius Museum is gevestigd te Naarden, Kloosterstraat 33, telefoon: 02159-43045.

==###==

ONZE BORKENPLANK

De afgelopen maanden zijn er weer een aantal nieuwe vertalingen/uitgaven van Duitstalige, Tsjechische en Slowaakse auteurs verschenen. Een overzicht.

Kafka

Een nieuwe vertaling van 'Amerika' van Franz Kafka.

Deze roman is uit het Duits vertaald door de Nederlandse auteurs/vertalers Willem Van Toorn en Gerda Meijerink. De nieuwe vertaling van 'Amerika' staat niet op zichzelf: zij vormt het begin van een nieuwe vertaling van al het literaire werk van Kafka.

Uitgeverij Querido te Amsterdam heeft daartoe het initiatief genomen.

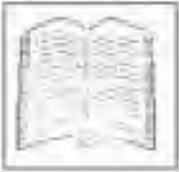

'Amerika (1912-1914) is een jeugdroman van Franz Kafka, die hij, net als zo vele andere auteurs in het begin van onze eeuw, plaatst in het fabelachtige rijk van de goudzoekers. "Amerika verschijnt echter aan de jonge Karl Rossman niet als een paradijs. Het vrijheidsbeeld heeft het zwaard in de hand genomen en Karl zelf zal beslissen of zijn nieuw vaderland het toevluchtsoord van mislukte industriëlen zal worden of het paradijs van vrijheid en gerechtigheid.

In deze gemoedsgesteltenis van angst en geluk vaart hij de haven van New York binnen.

Het oude Europa met zijn familie- en jeugdherinneringen kleeft nog aan hem als een wazige nachtmerrie, doch voor hem rijst het nieuwe continent met zijn toekomstdromen. In dit land zal hij bewijzen dat de oude Europese moraal tot het verleden behoort, en bezielt met het ideaal rechtvaardigheid te doen zegevieren werpt hij zich volledig in de strijd". (aldus Frans Grillet in Franz Kafka (Ontmoetingen) 1966.

'Amerika' is verschenen bij Athenaeum-Polak & Van Gennep (imprint van Querido) in 1995. Prijs f 55,--.

Klíma

In de laatste aflevering van het (Vlaamse) Nieuw Wereldtijdschrift (nr. 2, 1995) is een verhaal opgenomen van Ivan Klíma. In 'Geen heel gewone jeugd' beschrijft Klíma zijn jaren in het concentratiekamp Terezín.

"Als ik terugkijk naar mijn ervaringen, zou ik zeggen dat mijn lijden kleiner was dan dat van de volwassenen" zegt de schrijver.

Klíma geeft in het verhaal ook een weergave van zijn bezoek aan 'De verkochte bruid' van Smetana.

Het tijdschrift wordt uitgegeven door Dedalus/Betapress. Prijs f 13,50.

Hodrová

Bij uitgeverij De Geus verscheen het boek 'Poppen' van Daniela Hodrová. Het is het tweede deel van de reeds in vele landen vertaalde trilogie 'Stad der smarten' en het vervolg op Hodrová's eerste roman 'Het Olšany-rijk' (De Geus, 1993).

'Het Olšany-rijk' voerde de lezer binnen in de wereld van de doden op het Praagse Olšany-kerkhof, waar leven en dood elkaar troffen en de lotgevalen van historische, fictieve, levende en dode personages uit vele decennia zich kruisten.

De inhoud van 'Poppen' wordt door Helen Saelman in de NRC (april 1995) als volgt samengevat:

"Hoofdpersoon Sofie Ziezel is naaister in een poppenatelier. Zij leeft in een wereld waarin niets vergaat of verdwijnt. Alles metamorfoseert slechts voortdurend. Mensen gaan over in elkaar of in een dier of een ding, dingen komen tot leven als dier of mens. Niets is vastomlijnd, alles vloeit met alles ineen. Het enige wat vaststaat bij wezens, voorwerpen, tijden en ruimtes is dat ze zich voortdurend 'verpoppen'. Alles draagt verleden en toekomst in zich".

Vertaling: Edgar de Bruin. 285. blz. Prijs f 39,90.

Kundera

Uitgeverij Ambo heeft onlangs het fiat gekregen om de nieuwe, in het Frans geschreven, roman van Milan Kundera uit te brengen.

'La lenteur' (De traagheid) zal dus over enige tijd ook in het Nederlands te lezen zijn.

Voor wie de roman in het Frans wil aanschaffen: 'La lenteur' is verschenen bij Gallimard, import Nillson & Lamm en kost f 39,--.

'La lenteur' gaat over de traagheid, of liever gezegd over het verdwijnen daarvan in een door de technologie en het 'technologische denken' opgezweepte tijd, waarin iedereen altijd haast heeft.

Šimková

Speciale aandacht voor een poëziebundel van de in Hoorn wonende Slowaakse

dichteres **Ludmila Šimková**.
Zij publiceerde 'Gedichten voor mijn beul'.

Ludmila Šimková (1954) is afkomstig uit Bratislava. Na filosofie gestudeerd te hebben aan de universiteit van de Slowaakse hoofdstad kwam ze vijftien jaar geleden naar Nederland. Sinds die tijd schrijft Šimková gedichten in haar moedertaal. In 1992 debuteerde ze voor de Slowaakse radio. In datzelfde jaar won ze een literaire wedstrijd in Slowakije. Tot voor kort trof men haar werk alleen in tijdschriften aan.

'Gedichten voor mijn beul' is haar eerste poëziebundel en bevat gedichten uit de periode 1987-1994.

Het bijzondere van de uitgave is dat de 22 verzen in twee talen zijn afgedrukt. Op de linkerpagina de Slowaakse tekst, op de rechterbladzijde de Nederlandse tekst.

Samen met de Hoornse schrijver Herman Haarlemmermeer heeft Šimková een jaar lang aan de Nederlandse vertaling van haar gedichten gewerkt.

In een interview ter gelegenheid van de presentatie van haar bundel (Weekend Uit Nieuws, december 1994) zei Ludmila Šimková: "Het omzetten van poëzie in een andere taal is niet eenvoudig. De verschillen in de cultuur komen in de taal terug. Het Slowaaks is een emotionelere taal, met een andere mentaliteit en een andere historische ontwikkeling. Ik vind de cultuur hier (Nederland) veel rationeler, het gevoel wordt meer teruggedrongen".

Ludmila Šimková schrijft veelal korte gedichten, vormgegeven via regels die soms uit niet meer dan één of twee woorden bestaan.

Haar gedichten zijn te kenmerken door een paar trefwoorden: krachtig, opstandig, uitdagend, beschouwend, vol contrasten, somber, humoristisch, feeëriek en realistisch.

De bundel heeft ook in Slowakije aandacht gekregen, waardoor de auteur gevraagd is haar medewerking te verlenen aan een aantal literaire activiteiten in haar geboorteland.

'Gedichten voor mijn beul/Básne pre kata' is te bestellen bij de Hoornse Boekhandel, Grote Noord 12, 1621 KJ Hoorn. ☎ 02290-15697. Prijs f 15,-.

Ludmila Šimková: ☎ 02290-44818.

Marijke van den Wijngaard.

--888--

* **REISCLUB** *

DE ARGONAUTEN

avontuurlijk, actief & bijzonder

Het adres voor fietsvakanties in
TSJECHIE en SLOWAKIJE

Wij hebben diverse mogelijkheden:

- * trektocht Zuid Bohemen
 - * fietsen en varen langs de Vltava
 - * stertocht Boheemse Karst
 - * stertocht Zuid Moravië
 - * trektocht in Fatra-gebergte
- Zowel individueel als groepen.

Vraag onze folders aan. Bel:
020-6628546

Tevens de verdere bestemmingen:
Fietsen in Bulgarije, Oezbekistan,
Kirgizstan en rond het Bajkalmeer.
Kanoën in Kazachstan.
Bergwandelen op Kamtsjatka.

POSTZEGELHANDEL
DRS. F.B. DIJKSTRA

Voor f 1,60 aan geldige Nederlandse
postzegels sturen wij u de prijslijsten)
van uw keuze

- nummering volgens Michel
- prijzen in NLG
- ***/O/D/FDC
- zwartdrukken/ministerblokken
- landenlijsten/thematische lijsten

Postzegelhandel
Drs. F.B. Dijkstra
Sybren Valkemastrijte 4
9088 BD Wirdum (Frl.)
Tel. 05105-51913
Fax 05105-51212

Wij
verzorgen
ook
(heedigde)
vertalingen
van en naar
bijna alle talen!

TSJECHIË
SLOWAKIJE
TSJECHOSLOWAKIJE
EN VELE ANDERE
LANDEN

Allerhande

Jáchymov: Joachimsthaler - thaler - dollar, uranium en radonbaden.

Joachimsthal, tegenwoordig Jáchymov, ligt aan de zuidkant van het Boheemse ertsgebergte en is een van de rijkste mineraalgebieden ter wereld. De stad, gesticht door graaf Stephan Schlick, neemt een belangrijke plaats in in de wereldgeschiedenis.

In het begin van de 16e eeuw groeide Jáchymov dankzij de enorme zilvervondsten uit tot de, na Praag, op één na grootste stad van Bohemen. Uit het gedolven zilver werden, voor het eerst in 1519, munten geslagen. Op de keerzijde van de munt stond een stijgerende Boheemse leeuw, het wapen van de graven van Schlick, de eigenaars van Joachimsthal. Op de voorzijde de beeltenis van Sint Joachim, de vader van Maria en naamgever van de vallei. De munten waren zwaar, zo'n 25 tot 30 gram, en zeer betrouwbaar. Het was in die tijd een van de meest aantrekkelijke betaalmiddelen in Europa. De munt stond onder verschillende namen bekend: Schlickenthaler (naar de graven van Schlick), guldengroschen, maar vooral Joachimsthaler. Dit laatste werd al spoedig verkort tot thaler. De Noordduitsers maakten daar dähler van, een woord dat wij leenden als daler, hetgeen bij ons uiteindelijk daalder werd. De Fransen leenden het begrip als daldre, de Spanjaarden als daeldre. Ook de Engelsen namen de nieuwe muntaam over. Aanvankelijk schreven zij nog dal(l)er, maar al voor 1600 werd dit verbasterd tot de naam die wij heden ten dage overal in de wereld tegenkomen: dollar. Tegenwoordig wordt deze naam gebruikt voor de munteenheid in onder andere de volgende landen: Australië, Brunei, Canada, Fiji, Guyana, Hongkong, Jamaica, Liberia, Maleisië, Nieuw Zeeland, Singapore en natuurlijk de Verenigde Staten.

De tweede belangrijke gebeurtenis vond plaats in het midden van de 19e eeuw. De mijnwerkers kwamen steeds vaker een zwart, zwaar soort steen tegen, dat hen eigenlijk alleen maar pech bracht. Zij noemden het daarom 'Joachimsthaler Pechblende' (ze hadden immers liever zilver!). De scheikundige Martin Klaproth ontdekte dat uit dit mineraal kleurstoffen gemaakt konden worden. In diezelfde tijd werd een nieuw hemellichaam - Uranus - ontdekt, dat net zo geheimzinnig was als de Joachimsthaler Pechblende. Daarom noemde Martin Klaproth dit erts Uranium. Een plaatselijke scheikundige, Adolf Patera, kreeg de opdracht te onderzoeken of het Joachimsthaler Pechblende, Uranium, ook commercieel te gebruiken was. Dat lukte hem. Naast de zilverfabriek werd een uraniumverffabriek gebouwd, die zijn produkten over de hele wereld exporteerde. Met deze verf, in alle mogelijke nuances geel, groen, oranje en zwart beschilderde men het beroemde Boheemse glas en porselein. Aan het eind van de 19e eeuw werd de winning van uraniumerts onrendabel en de toenmalige Oostenrijkse regering besloot alle mijnen te sluiten. Dat betekende in feite de ondergang van de stad.

Maar Röntgen's ontdekking van röntgenstralen in 1895, kort daarop gevolgd door de ontdekking van radioactiviteit door Henry Becquerel, waren een keerpunt voor Jáchymov. Te zelfder tijd startten Pierre en Marie Curie hun onderzoek naar de effecten van straling. Zij kregen hiervoor, met toestemming van de Oostenrijkse regering, een ton uraniumerts (afvalmateriaal) uit de Joachimsthaler uraniumverffabriek toegestuurd in Parijs. Zij hoefden alleen maar de transportkosten te betalen. In deze ton uranium ontdekte het echtpaar Curie een nieuw element: het sensationeel stralende Radium (1898). Voor deze ontdekking ontvingen de Curies tezamen met Henry Becquerel in 1903 de Nobelprijs voor natuurkunde. De aandacht van de wereld richtte zich opnieuw op Jáchymov.

In 1905 wisten twee natuurkundigen, dr. Heinrich Mache en dr. Stephan Meyer, wetenschappelijk te bewijzen, dat het water uit de mijnen van Jáchymov een zeer hoog percentage aan het zeldzame edelgas Radon bevat. Men stichtte in 1906 in Jáchymov het eerste Radonbad

ter wereld. Het bevestigde de eeuwenoude ervaring van de mijnwerkers over de positieve werking van het water uit de mijnen bij ziekten van het bewegingsapparaat.

De eerste radonbaden werden door een bakker in zijn bakkerij verstrekt. Het water werd in afgedekte houten tonnen naar de bakkerij gebracht, zodat de gezondheidbrengende 'goede geest', later geïdentificeerd als een vleugje radon, niet verdween.

In 1907 werd in Jáchymov naast de zilver- en uraniumfabriek een radiumfabriek gebouwd. Jáchymov werd de grootste producent van zuiver radium op de wereld en bleef dat tot het begin van de tweede wereldoorlog.

In 1938 nam het 'Duitse Rijk' de mijnen van Jáchymov over en werd het uraniumerts aan de firma Degussa geleverd. Degussa maakte er metalen blokken van die als splijt- en brandstof voor de zogenaamde 'uraniummachine', het prototype van een van de eerste atoomreactoren ter wereld, werden gebruikt.

De 'noodlottige' vijf ton uraniumerts, die het Keizer Wilhelm-instituut in Berlijn-Dahlem in december 1938 ontving, kwam ook uit Jáchymov. Professor Otto Hahn, die eigenlijk zwaardere atomen dan die van uranium wilde maken, slaagde (tot zijn eigen verbazing) er in, met behulp van dit uraniumerts het ondeelbare, de atoomkern, te splitsen. Jáchymov stond zo dus aan de wieg van de atoomtijd, met al zijn positieve en helaas ook negatieve gevolgen voor de mensheid.

De jaren na de tweede wereldoorlog stonden voor Jáchymov in het teken van een uitgebreide exploratie van het uraniumerts.

Het werd aan de toenmalige Sovjet Unie geleverd. In ongeveer 30 schachten moesten krijgsgevangenen, later ook politieke tegenstanders onder onmenselijke arbeids- en levensomstandigheden werken. Daarom wordt deze tijd de zogenaamde 'Joachimsthaler hel' genoemd.

In het begin van de zestiger jaren sloot men de ene na de andere uraniumschacht. Tot er maar één overbleef: de voormalig zilvermijn uit het begin van de 16e eeuw, die zonder onderbreking tot op de dag van vandaag in bedrijf is. Hier werken nu 21 mijnwerkers, die uitsluitend bezig zijn met één taak: de grootste onderaardse schat van Jáchymov, het geneeskrachtige radonwater naar de verschillende kuurhotels transporteren.

(uit het NRC Handelsblad van 27 februari en een folder van Jáchymov, beiden ingezonden door de heer B. Warner uit Leusden)

Toetreding tot de Europese Unie.

In april heeft het Europees Parlement bezoek gehad van de parlementsvoorzitters van Roemenië, Hongarije, Slowakije, Bulgarije, Tsjechië en Polen, de zes Midden- en Oosteuropese landen waarmee de Europese Unie een associatieverdrag heeft gesloten.

Tijdens het debat over de voorbereidingen voor de toetreding van deze landen tot de Europese Unie, liet commissaris Hans van den Broek weten dat op de Europese Top van Cannes in juni, een witboek gepresenteerd zal worden met de maatregelen die de zes landen nog zullen moeten nemen om zich aan de interne markt van de Europese Unie aan te passen.

Boheems autofeest in Liberec.

Sinds 1990 wordt in Liberec jaarlijks het 'Bohemia Autofest' gehouden. Het is een bijeenkomst voor klassieke automobielen en motorfietsen. Het gaat om héél oude voertuigen, hoewel er ook vaak exemplaren van recenter datum aanwezig zijn. Zelfs vrachtwagens, autobussen, scooters en bromfietsen zijn welkom.

Men hoeft zich aldaar niet te vervelen, want het programma wordt uitbundig omlijst met muziek- en (volks)dansoptredens. Plaats van samenkomst is het plaatselijke vliegveldje. In de voorafgaande jaren werd er altijd uit Londen gestart, dit jaar kan men ook vanaf de RAI in Amsterdam starten. In Regensburg in Duitsland wordt dan aangehaakt aan de andere festivalgangers. De rit wordt in mei gehouden.

Heeft men belangstelling, dan kan men contact opnemen met Pieter Boer of Henk Doeswijk. Te bereiken via het coördinatieadres Waterhoenstraat 15, 2161 GL Lisse.
(uit Auto, Motor, Klassiek van april 1995)

Onder stoom naar Praag.

Als in grootmoeders tijd gaat eind augustus vanuit ons land weer een stoomtrein met antieke wagons rijden. Overigens maar van korte duur, want de speciale trein met 300 tot maximaal

500 passagiers (die zich hiervoor bij NS kunnen opgeven) rijdt naar Praag en terug. De rit houdt verband met het 150-jarig bestaan van de spoorlijn tussen Praag en Olomouc. (uit de Telegraaf van 28 april 1995)

Lied over Amsterdam veroverd Tsjechië.

Het lied 'Amsterdam', gezongen door Ilona Csaková, bestormt momenteel de Tsjechische hitparade.

Opvallend is dat de tekst is geschreven voordat de auteur in Amsterdam was geweest en dat de zangeres onze hoofdstad pas bezocht toen er een begeleidende videoclip gemaakt moest worden.

De tekst van Amsterdam ligt vrij zwaar op de maag, dus een eventueel vertaalde versie van het lied zal het in Nederland niet gauw tot een meezinger brengen.

De auteur Roman Stefl schreef het lied in de tijd van het communistische regime. "Amsterdam stond toen bekend als symbool van de vrijheid. De stad wordt door ons gebruikt als een metafoor voor de weg naar onafhankelijkheid die iedereen zoekt", aldus Roman Stefl.

(uit de Telegraaf van april 1995)

Oproep - oproep - oproep.

De muziekschool van de dochter van Slavek zoekt uitwisseling met een Nederlandse muziekschool. Slavek is de violist van de muziekgroep Vonička, die onder leiding van Zora Svobodová een aantal keren de jaarlijkse ledenvergadering van VVNT/VNTS is komen opluisteren.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met Arie den Boogert: tel. en fax 010-420 5581.

3e Prijs World Press Photo uitgereikt aan Tomki Němec.

De jonge Tsjechische fotograaf Tomki Němec heeft op 25 april in Amsterdam voor zijn foto 'Zwarte markt, Havana' in de categorie 'Dagelijks leven' de 3e prijs van de World Press Photo jury ontvangen. Aan de competitie namen ca. 3.000 fotografen uit 97 landen met ca. 30.000 foto's deel. De 1e prijs werd gewonnen door Amerikaanse fotograaf James Nachtwey met het portret van een Hutu, met een gezicht vol littekens door mishandeling met een machete.

Op 27 april is in Harderwijk een tentoonstelling geopend met foto's van Václav Havel, gemaakt door de fotografen Tomki Němec en Bohumil Holomíček. De tentoonstelling werd geopend in aanwezigheid van de beide fotografen en met toespraken van de Tsjechische ambassadeur dhr. J. Mihule, de burgemeester van Harderwijk dhr. J.G. de Groot en dhr. J.N. Lodders van de Stichting Geuzenverzet.

De tentoonstelling is tot 25 mei te bezichtigen in het Gemeentehuis van Harderwijk, Havendam 56 te Harderwijk (parkeren op parkeerterrein Scheepssingel). Toegang is gratis.

Daarna gaat de tentoonstelling naar Doetinchem, waar het van af 8 juni, samen met een tentoonstelling over de geschiedenis van Tsjechië, Moravië en Slowakije, is te bezichtigen.

De fototentoonstelling van Václav Havel blijft tot januari 1996 in Nederland en doet diverse gemeentes aan. Plaats en data zullen in Ahoj worden gepubliceerd.

Jitka Stavínková, Tsjechisch Centrum
Hana Sugito, VNTS

Richer Systems

*Adviesbureau voor Informatica en Automatisering
Bemiddeling van Contacten met de Tsjechische Republiek
Tolk- en Vertaaldiensten*

Ervaring met handelsbemiddeling, selectie van geschikte partners en oprichten van joint-ventures op het gebied van confectie, textiel, informatica (hardware en software) enz.

Met behulp van een netwerk van meer dan 100 vertalers kan Richer Systems vertalingen verzorgen uit het Tsjechisch in het Nederlands, Engels, Duits enz. en andersom.

Voor verdere informatie contact opnemen met:

Richer Systems
t.a.v. dr. J. Chudáček
Populierendreef 218
2272 GZ Voorburg

Telefoon: 070 - 387 33 46
Fax: 070 - 386 50 13

Uit en thuis in Tsjechië en Slowakije

Voor uitgebreide
informatie: Tailormade Travel
Trasmolenlaan 12
3447 GZ Woerden
Telefoon 03480 - 2 47 00
Fax 03480 - 2 01 02

Tailormade Travel

***Vakantiehuis te huur in een mooie omgeving,
bij bos en rotsen, in Suchý Důl, bij Adršbach.***

*Huis met veranda, douche met warm/koud water,
toilet, keuken, woon - slaapkamer met 2 bedden
en een slaapkamer met 3 bedden. Eigen parkeer-
plaats en in de tuin plaats om vuur te maken.*

*Huur: DM 300,- per week.
Inlichtingen bij Theo den Ridder en Arianne Klaassen,
Mr. Kesperweg 142, 2982 RS Ridderkerk,
tel. 01804-32259*

Bemiddeling vakantieverblijven
in Tsjechië en Slowakije.

Belangstelling voor een
administratieve functie?
Bel nr. 015-618313.

JUBO REIZEN
Delfgauwseweg 303
2628 ES Delft
tel. 015-618 313

Carpooling

Carpooling

Carpooling

Gaat u naar Tsjechië of Slowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechië of Slowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid de heer H. Truin; hij heeft op zich genomen de gegadigden tot elkaar te brengen. De heer Truin is dagelijks telefonisch bereikbaar onder telefoon nr. 020-692.5770

Drie Tsjechische kuurbadplaatsen in

Dertig minuten voor twintig gulden

Wilt u echt meer weten over deze mooie kuurbadplaatsen? Dan kunt u niet onder deze prachtige videofilm uit!!!

In deze schitterende videofilm komen de kuurbadplaatsen Mariánské Lázně (Mariënbad), Karlovy Vary (Karlsbad) en in het bijzonder Jáchymov (Joachimsthal) aan de orde.

Deze laatste stad is door verschillende gebeurtenissen wereldberoemd geworden (voorloper van de Dollar en de daalder en bijdrage aan de ontdekking radioactieve straling door madame Curie).

Maar daarnaast wordt de stad Mariánské Lázně (Mariënbad) met zijn prachtige kuurpark, nieuwe kolonnade en computergestuurde muziekfontein getoond.

Kuurbadplaats Karlovy Vary (Karlsbad), heeft schitterende kolonnaden, spuiters, kuurhotels en een goudglanzende Russisch-Orthodoxe Kerk.

Voor f 20,- kunt u fijn genieten van deze prachtige videofilm. *(exclusief verzendkosten)*

Bel naar Uitgeverij **"In liefde Bloeiende"** Telefoon: 033 - 94 21 83 Fax: 033 - 94 52 39.
U kunt ons ook schrijven: Azuriet 12, 3831 VW Leusden.

Het maandelijks uitgeven van de Ledenbrief kost de VNTS een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 750 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 16,50;	5 nrs.	f 80,=;	10 nrs.	f 155,=
1/8 "	f 22,--;	" "	f 105,=;	" "	f 205,=
1/4 "	f 33,--;	" "	f 160,=;	" "	f 315,=
1/2 "	f 55,--;	" "	f 265,=;	" "	f 510,=
hele pag.	f 93,50;	" "	f 450,=;	" "	f 850,=

Voor nadere inlichtingen: Secr. V.N.T.S., Nieuwendamlaan 274,
2547 JR DEN HAAG. Tel. 070-3258679.